

POHJOISMAIDEN NEUVOSTO
SUOMEN VALTUUSKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS

2006

K 3/2007 vp

POHJOISMAIDEN NEUVOSTO
SUOMEN VALTUUSKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS

2006

HELSINKI 2007

ISSN 1237-0584

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

POHJOISMAIDEN NEUVOSTO

Suomen valtuuskunta

Eduskunnalle

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta antaa oheisen kertomuksen neuvoston toiminnasta vuonna 2006. Kertomuksessa selostetaan 58. istuntoa, joka pidettiin Kööpenhaminassa 30.10.–2.11.2006. Lisäksi esitetään katsaus neuvoston ja Suomen valtuuskunnan yleiseen toimintaan vuoden aikana.

Helsingissä 1. maaliskuuta 2007

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan puolesta

Outi Ojala
puheenjohtaja

Greta Lobiniva
sihteeri

S I S Ä L L Y S

1	NEUVOSTON PAINOPISTE- ALUEET VUONNA 2006	7	6	POHJOISMAIDEN NEUVOSTON PALKINNOT	28
2	SUOMEN VALTUUSKUNTA	9	7	POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ORGANISAATIO	30
2.1	Jäsenet	9	14.1	Yleiskokous	30
2.2	Valtuuskunnan toiminta	10	14.2	Puheenjohtajisto	30
3	58. ISTUNTO KÖÖPENHAMI- NASSA	16	14.3	Valiokunnat	31
3.1	Yleistä	16	14.4	Tarkastuskomitea	32
3.2	Pohjoismainen huippukokous ja yleiskeskustelu	16	14.5	Vaalikomitea	32
4	PUHEENJOHTAJISTO JA VALIOKUNNAT	18	14.6	Valtuuskunnat	32
4.1	Puheenjohtajisto	18	14.7	Puolueryhmät	32
4.2	Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta ..	20	14.8	Sihteeristö	32
4.3	Hyvinvointivaliokunta	22	14.9	Pääministerit	32
4.4	Kansalais- ja kuluttajavaliokunta ..	23	14.10	Yhteistyöministerit	32
4.5	Ympäristö- ja luonnonvaravali- okunta	24	14.11	Pohjoismainen yhteistyökomitea .	33
4.6	Elinkeinovaliokunta	25		LIITE 1: ESITYKSET, SUOSITUKSET JA SISÄISET PÄÄTÖKSET 2006	34
4.7	Tarkastuskomitea	25		LIITE 2: ISTUNNON OHJELMA	47
5	TIEDOTUS	26		LIITE 3: ISTUNNON PÄIVÄJÄRJESTYS ..	49

Lyhenteet:

FS	Frisinnad Samverkan
kesk	Suomen Keskusta
kok	Kansallinen Kokoomus
lib	Liberalerna på Åland
r	Ruotsalainen Kansanpuolue
sd	Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
kd	Suomen Kristillisdemokraatit
vas	Vasemmistoliitto
vihr	Vihreä Liitto
ÅC	Åländsk Center
ÅSD	Ålands socialdemokrater

1

NEUVOSTON PAINOPISTEALUEET VUONNA 2006

Pohjoismaiden neuvoston vuotuinen istunto pidettiin toimintavuonna Kööpenhaminassa. Istunnon lisäksi neuvoston puheenjohtajisto ja valiokunnat kokoontuivat yhteisiin kokouksiin Oslossa, Tukholmassa ja Lahdessa.

Istunnon pohjoismainen huippukokous

Istunnossa järjestettiin erityinen pohjoismainen huippukokous, johon oli kutsuttu kaikkien Pohjoismaiden pääministerit ja oppositiojohtajat. Huippukokouksen aiheena olivat globalisaatio ja sen haasteet pohjoismaiselle yhteistyölle. Globalisaatio ja Pohjoismaiden asema globaalina voittaja-alueena ovat muutenkin olleet neuvoston ja ministerineuvoston toiminnan keskeisiä painopistealueita.

Istuntoon ja huippukokoukseen osallistui tällä kertaa myös Pohjoismaiden parlamenttien puhemiehet, mikä oli jatkoa puhemiesten ja neuvoston puheenjohtajiston väliselle vuoropuhelulle.

Yhteistyö puhemiesten kanssa

Pohjoismaiden puhemiehet ja neuvoston puheenjohtajiston edustajat tapasivat vuoden aikana kolmesti keskustellakseen neuvoston toiminnasta, neuvoston ja kansallisten parlamenttien välisestä yhteistyöstä Pohjoismaissa ja Baltian maissa sekä Baltian yleiskokouksen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Lisäksi keskusteltiin neuvoston budjetista. Käytyjä keskusteluja käsiteltiin toistuvasti puheenjohtajiston kokouksissa, ja keskustelua jatketaan puhemiesten ja puheenjohtajiston välisissä vuotuisissa seurantakokouksissa, jotka ovat osa pohjoismaisen yhteistyön kansallista ankkurointia.

Itsehallintoalueiden asema

Neuvoston ja puheenjohtajiston painopistealueisiin lukeutui toimintavuonna myös itsehallintoalueiden asema pohjoismaisessa yhteistyössä. Asia tuli ajankohtaiseksi, kun Färsaaret anoi täysivaltaista jäsenyyttä Pohjoismaiden neuvostossa ja Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Sittenminn asiasta on keskusteltu puheenjohtajistossa sekä puheenjohtajiston ja itsehallintoalueiden edustajien kesken muun muassa Färsaarilla pidetyssä puheenjohtajiston kokouksessa. Ministerineuvosto on lisäksi teettänyt asiasta juridisen selvityksen.

Puheenjohtajisto otti jäsenyysasian puheeksi myös tavatessaan Pohjoismaiden pääministerit. Keskustelussa pohdittiin, ollaanko Helsingin sopimukseen valmiita tekemään muutoksia, joita itsehallintoalueiden virallisen aseman muuttaminen vaatii. Jäsenyysasiassa odotetaan nyt hallitusten kannanottoa, jotta se voitaisiin ratkaista vuoden 2007 istunnossa.

Itämeri-yhteistyö

Neuvoston painopistealueisiin kuuluvat myös kansainväliset asiat ja muiden alueellisten yhteistyöelinten kanssa tehtävä yhteistyö. Itämeri-yhteistyö on aina ollut erityisasemassa, ja se oli myös tänä vuonna neuvoston kansainvälisen toiminnan keskiössä. Neuvosto oli toimintavuonna aktiivisesti mukana Reykjavikissa pidetyn Itämeren parlamentaarikkokonferenssin (BSPC) valmisteluissa ja järjestämisessä sekä BSPC:n pysyvän komitean toiminnassa. Neuvoston sihteeristö vastasi tänäkin vuonna parlamentaarisen Itämeri-yhteistyön sihteeristötoiminnoista.

BSPC:tä johti toimintavuonna Pohjoismaiden neuvoston jäsen *Arja Alho* (sd), joka on toiminut pysyvän komitean puheenjohtajana syksystä 2005 lähtien. Toinen neuvoston jäsen toimi puheenjohtajana BSPC:n työryhmässä, joka keskittyy Itämeren rehevöitymiseen.

Itämeri-yhteistyön ja muun lähialueyhteistyön – kuten Baltian yleiskokouksen kanssa tehtävän yhteistyön – lisäksi neuvosto on osallistunut aktiivisesti Arktiksen ja Barentsin alueen parlamentaarisiin yhteistyörakenteisiin.

Pohjoinen ulottuvuus

Pohjoinen ulottuvuus oli edelleenkin neuvoston kiinnostuksen kohteena. Neuvosto järjesti aiempien vuosien tapaan aihetta käsitelleen pyöreän pöydän keskustelun, jossa pohdittiin pohjoisen ulottuvuuden parlamentaarisen ulottuvuuden ja foorumin tarpeellisuutta. Keskustelu käytiin BSPC:n laajennetun pysyvän komitean kokouksen yhteydessä Kööpenhaminassa tammikuussa, ja siihen osallistui edustajia kaikista Itämeren alueen kansallisista ja alueellisista parlamenteista ja parlamentaarisista yhteistyöjärjestöistä sekä Euroopan parlamentista. Neuvosto korosti keskustelussa muiden joukossa pohjoisen ulottuvuuden parlamentaarisen foorumin tarpeellisuutta.

Yhteistyö muiden parlamentaaristen elinten kanssa

Neuvosto jatkoi yhteistyötään Venäjän federaation parlamentaaristen yleiskokouksen, Beneluxin parlamentaarisen yleiskokouksen sekä Brittiläis-irlantilaisen parlamenttien välisen elimen (British-Irish Inter-Parliamentary Body, BIIP) kanssa. Tämän lisäksi voidaan mainita, että neuvoston puheen-

johtajisto hyväksyi vuoden aikana yhteistyösopimuksen Länsi-Pohjolan neuvoston kanssa. Venäjän valtionduuman ja liittoneuvoston kanssa tehtiin tänä vuonna yhteistyötä lähinnä Itämeren parlamentaarikkokonferenssissa ja sen pysyvässä komiteassa.

Kulttuurien rinnakkainelo

Neuvosto tarttui toimintavuonna myös moniin globaaleihin haasteisiin. Terrorismia ja yhteiskunnallista turvallisuutta käsiteltiin erityisessä seminaarissa ja puheenjohtajiston asettamassa työryhmässä. Puheenjohtajisto ja valiokunnat osallistuivat lisäksi tanskalaisen Mandag Morgen -ajatushautomon käynnistämään projektiin, jossa pohdittiin monikulttuurisen vuoropuhelun ja kulttuurien rinnakkainelon tarvetta Pohjoismaissa ja globaalisti. Projekti johti neuvoston istunnossa julkistettuun kannanottoon, jossa puhutaan kulttuurien ja uskontojen välisen rinnakkainelon puolesta.

Rajaesteet

Neuvoston painopistealueista voidaan mainita myös ministerineuvoston rajaeste-toimenpiteiden seuranta. Toimintavuoden ainoana konkreettisena toimenpiteenä oli seurantajärjestelmän luominen varsinkin elinkeinoelämän rajaesteasioiden vauhdittamiseksi.

Valiokuntien työskentely

Valiokuntien painopisteisiin lukeutuivat tänäkin vuonna ympäristöasiat ja varsinkin Itämeren ympäristöongelmat. Lisäksi valiokunnat keskittyivät lähialueiden, eli Itämeren alueen ja Luoteis-Venäjän, ihmiskauppaan.

2

SUOMEN VALTUUSKUNTA

2.1 Jäsenet

Valitut jäsenet

Alatalo, Mikko, kesk
Alho, Arja, sd
Cronberg, Tarja, vihr
Eklöw, Raija-Liisa, lib
Erlandsson, Ragnar, ÅC
Hemming, Hanna-Leena, kok
Hoskonen, Hannu, kesk (7.2. asti)
Kuisma, Risto, sd
Löv, Pehr, r
Oinonen, Lauri, kesk
Ojala, Outi, vas, puheenjohtaja
Rajala, Lyly, kok (14.2. alkaen)
Ranta-Muotio, Aulis, kesk
Rauhala, Leena, kd
Rundgren, Simo, kesk
Saarikangas, Martin, kok, varapuheenjohtaja
Taipale, Ilkka, sd
Taiveaho, Satu, sd
Vahasalo, Raija, kok
Vapaavuori, Jan, kok (14.2. asti)
Vilkuna, Pekka, kesk (7.2. alkaen)
Wallin, Harry, sd

Varajäsenet

Biaudet, Eva, r
Eriksson, Anders, ÅF
Hellberg, Klaus, sd
Jansson, Dennis, FS
Jansson, Roger, r
Kasvi, Jyrki, vihr
Kiljunen, Anneli, sd
Kumpula-Natri, Miapetra, sd
Kurvinen, Esko, kok
Lintilä, Mika, kesk
Matikainen-Kallström, Marjo, kok (31.3. asti)
Moilanen-Savolainen, Riikka, kesk
Paloniemi, Aila, kesk
Rajala, Lyly, kok (14.2. asti)
Saarinen, Matti, sd
Salo, Petri, kok (31.3. alkaen)
Salovaara, Pertti, kesk
Siimes, Suvi-Anne, vas
Särkiniemi, Seppo, kesk
Urpilainen, Jutta, sd
Vapaavuori, Jan, kok (14.2. alkaen)
Vistbacka, Raimo, ps

Suomalaisjäsenet valiokunnittain

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Alatalo, Mikko, kesk
Erlandsson, Ragnar, ÅC
Vahasalo, Raija, kok

Kansalais- ja kuluttajavaliokunta

Kuisma, Risto, sd
Löv, Pehr, r, puheenjohtaja
Rajala, Lyly, kok (14.2. alkaen)
Rauhala, Leena, kd
Vapaavuori, Jan, kok (14.2. asti)

Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta

Eklöw, Raija-Liisa, lib
Hemming, Hanna-Leena, kok, varapuheenjohtaja
Ranta-Muotio, Aulis, kesk
Taiveaho, Satu, sd

Hyvinvointivaliokunta

Cronberg, Tarja, vihr, puheenjohtaja
Hoskonen, Hannu, kesk (7.2. asti)
Taipale, Ilkka, sd
Vilkuna, Pekka, kesk (7.2. alkaen)

Elinkeinovaliokunta

Oinonen, Lauri, kesk
Wallin, Harry, sd

Puheenjohtajisto

Alho, Arja, sd
Ojala, Outi, vas
Rundgren, Simo, kesk
Saarikangas, Martin, kok

Tarkastuskomitea

Ranta-Muotio, Aulis, kesk, varapuheenjohtaja

Vaalikomitea

Saarikangas, Martin, kok

Valtuuskunnan työvaliokunta

Ojala, Outi, vas, puheenjohtaja
Saarikangas, Martin, kok, varapuheenjohtaja
Alho, Arja, sd
Cronberg, Tarja, vihr
Erlandsson, Ragnar, ÅC
Löv, Pehr, r
Rauhala, Leena, kd
Rundgren, Simo, kesk

2.2 Valtuuskunnan toiminta

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnalla oli vuoden aikana kymmenen kokousta ja valtuuskunnan työvaliokunnalla kaksi kokousta. Kokouksista kahdeksan pidettiin eduskunnassa, yksi Ahvenanmaalla ja yksi Kööpenhaminassa neuvoston istunnon yhteydessä. Valtuuskunta käsitteli ja valmisteli kokouksissaan asioita, jotka olivat ajankohtaisia neuvoston toiminnassa sekä neuvoston ja sen elinten kokouksissa.

Rajaesteet

Ylitarkastaja *Tuomas Anttila* valtiovarainministeriöstä selosti valtuuskunnalle ansiotulojen lähdeverouudistusta, erityisesti eläkkeiden verotusta. Hän totesi, että tuloverolakia sovelletaan tuloihin, joista peritään lähdeveroa tai joita Suomi ei saa verosopimuksen mukaan verottaa. Eläkkeensaajalla on oikeus kaikkiin vähennyksiin, esimerkiksi eläketulovähennykseen.

Uudistuksen muutokset koskevat esimerkiksi työnantajan vastuuta työntekijän palkasta maksuunpannusta lähdeverosta, jota rajoitetaan ja jota koskevaa muutok-

senhakua selkiytetään. Myös tuloverolain tietyistä vähennyksistä poistetaan Suomessa asumista koskevat edellytykset.

Pohjola-Nordenin edunvalvontapäällikkö *Mari Taivainen* kertoi valtuuskunnalle vuonna 2001 aloittaneen pohjoismaisen Hailoo Pohjola -neuvontapalvelun toiminnasta. Sen tarkoituksena on auttaa Pohjoismaissa liikkuvia yksityishenkilöitä ja antaa tietoa esimerkiksi Pohjoismaiden sosiaaliturvasta, verotuksesta, opiskelusta, työnhauasta ja eläkkeistä.

Suomessa kysellään eniten asioista, jotka liittyvät sosiaaliturvaan, verotukseen, muuttomahdollisuuksiin, opintoihin ja työnhakuun. Kansalaisten ongelmia ovat Taivaisen mukaan tiedonpuute, viranomaisten kyvyttömyys neuvoa heitä, kieli-ongelmat, lainopilliset syyt – eli lain tulkinnaerot ja kansalliset eroavaisuudet – sekä sosiaaliturvan ”neljän kuukauden sääntö”, jonka mukaan työsuhteen on kestettävä vähintään neljä kuukautta, ennen kuin kansalainen on oikeutettu sosiaaliturvaan toisessa maassa.

Ministerineuvoston rakenneuudistus

Ulkoasiainneuvos *Harri Mäki-Reinikka* selosti Pohjoismaiden ministerineuvoston

organisaatiouudistusta. Ministerineuvoston lukumäärän vähennyttyä vuoden alussa 18:sta 11:een on virkamieskomiteoita pyritty sovittamaan rakenneuudistukseen. Vaikeinta on ollut elinkeino-, energia- ja aluepolitiikan aloilla. Sektorin vetovastuun ja virkamiestyön organisointi on vielä kesken.

Kulttuuriyhteistyön rakenneuudistus

Kulttuuriasianneuvos *Veikko Kunnas* selosti valtuuskunnalle pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön uudistuksen etenemistä. Rakenneuudistus oli ollut vireillä useiden vuosien ajan, ja sen tavoitteena on uudistaa ja joustavoittaa kulttuuriyhteistyön rakenteita. Rahoitusta halutaan suunnata pysyvistä rakenteista ja hallinnosta itse toimintaan.

Vuodesta 2007 alkaen perustetaan eri taiteen ja kulttuuritoiminnan aloille määräraaikaisia pohjoismaisia yhteistyöohjelmia, joilla toimintaa voidaan kohdistaa valituille painopistealueille. Samalla voidaan huolehtia siitä, että nopeasti muuttuvan kulttuurielämän kaikki sektorit tulevat vuorollaan huomioiduiksi. Uusien ohjelmien käynnistäminen tapahtuu vaiheittain tiiviissä yhteistyössä taide- ja kulttuurisektorin edustajien kanssa.

Valmisteilla on kolme uutta ohjelmaa. Niistä ensimmäinen on liikkuvuus- ja residenssiohjelma, jonka tarkoituksena on edistää taiteilijoiden ja taiteen kentän toimijoiden liikkuvuutta Pohjoismaissa ja niiden ulkopuolella. Toinen on tietokonepeliohjelma, jolla pyritään edistämään pohjoismaisten lasten ja nuorten tietokonepelien tuotantoa ja jakelua. Kolmas ohjelma on taiteen ja kulttuurin edistämishjelma, jonka tavoitteena on yhden tai useamman taiteen- alakohtaisen ohjelman perustaminen jatkaamaan entisten taidekomiteoiden keskeisiä toimintoja. Tämä viimeinen ohjelma käynnistyy vuoden 2007 alussa.

Kulttuuriministerit päättivät Kööpenhaminan istunnon yhteydessä pitämässään kokouksessa taiteen kehitysohjelmasta ja toimintasuunnitelmasta. Ministerikokouksessa ratkaistiin myös Kulturkontakt Nord- eli Pohjoismaainen kulttuuripiste -nimisen ohjelmasihteeristön perustaminen, sen

säännöt, sijoituspaikka Suomenlinna sekä budjetti. Kulttuuriuudistuksessa pysyvät ennallaan Pohjoismaainen kulttuurirahasto, Pohjoismaainen elokuva- ja televisiorahasto sekä Pohjolan talot.

Kulttuurikentän ja Pohjoismaiden neuvoston väliseksi kuulemis- ja vuoropuheluvälineeksi perustettu Pohjoismaainen kulttuurifoorumi jatkaa toimintaansa vuonna 2007. Foorumin puitteissa järjestetään esimerkiksi konferensseja, seminaareja ja työpajoja, ja foorumilta odotetaan myös konkreettisia aloitteita uusiksi ohjelmiksi ja painopisteiksi.

Neuvoston kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan työryhmä käsitteli sekin kulttuuriyhteistyön rakennemuutosta. Ryhmän työstä raportoi valiokunnan jäsen *Ragnar Erlandsson* (ÅC). Hän viittasi työryhmän raporttiin ja totesi, että valiokunta haluaa olla mukana muotoilemassa Pohjolan kulttuuriyhteistyötä. Hän piti myös tärkeänä, että Pohjolan taloihin ei työryhmän kannan mukaisesti kohdistu leikkauksia vaan että niille annetaan jopa uusia tehtäviä. Valiokunnan työryhmä oli tarkastellut myös Pohjoismaisen kulttuurirahaston toimintaa ja korosti, että rahaston toimintaedellytyksiä ei saa supistaa.

Erlandsson totesi lisäksi, että Suomella tulee olemaan ministerineuvoston puheenjohtajakaudella vuonna 2007 erittäin merkittävä rooli rakennemuutoksia toteutettaessa. Erityisen suurta huomiota on kiinnitettävä siihen, ettei kaikki päätösvalta pääse liukumaan Kööpenhaminan-sihteeristön käsiin.

Itämeren liikenneturvallisuus

Valtuuskunta kokoontui Ahvenanmaalla 15.5., ja keskustelunaiheena oli Itämeren liikenneturvallisuus. VTT:n erikoistutkija *Tapio Nyman* kertoi Itämeren turvallisuusprojektista (BaSSy), jossa on määrä analysoida Itämeren riskitekijöitä. Niistä keskeisemmät liittyvät vilkkaasti liikennöityihin väyliin sekä komentositalaitteiden hallitsemattomaan kehitykseen.

Viking Linen entinen tekninen johtaja ja turvallisuusvastaava *Kaj Jansson* selosti merenkulkua, turvallisuutta ja ympäristöä.

Poliitikkojen tulisi Janssonin mukaan ajaa seuraavia asioita: kaksoisrunkoja öljyä kuljettaville aluksille Itämerellä (samalla olisi pikaisesti kiellettävä yksirunkoiset öljyä kuljettavat laivat) sekä tehostettua seurantaa ja liikenteen johtoa. Rekisteröitymispakko, alusten automaattinen tunnistusjärjestelmä AIS ja mahdollisesti jopa luotsipakko olisivat omiaan parantamaan Itämeren turvallisuutta. Kysymykseen voisi myös tulla erityinen lupa ja koulutus Itämeri-liikennettä varten.

Tahattomat ja tahalliset öljypäästöt ovat vakava ympäristöongelma, johon tulisi puuttua tehostamalla seurantaa ja ottamalla käyttöön tuntuvat sanktiot. Polttoöljyn rikkipitoisuutta tulisi alentaa entisestään ja lisäksi tulisi siirtyä porrastettuihin väylä- ja satamamaksuihin Ruotsin, Ahvenanmaan ja Turun mallin mukaan.

Ahvenanmaan yhteistyöministeri *Lasse Wiklöf* totesi, että suuria edistysaskeleita on tapahtunut erityisesti tekniikan puolella, mutta rikki- ja fosforipitoisuuksista on tulos- sa yhä suurempi ongelma. Itämerelle myön- netty erityisen herkän merialueen PSSA-luo- kitus oli höllentänyt laivojen käymäläveteen liittyviä ehtoja siten, että vesiä on nyt oikeus päästää 4 mailin päästä rannikosta aikaisem- man 12 mailin sijaan. Wiklöfin mukaan Suo- messa on puututtu kovalla kädellä pienve- neiden käymälävesien laskemiseen suoraan mereen, mutta Ruotsissa on tuskin aloitettu sitä koskeva työ. Yhtenä ongelmana on se, että Ruotsissa ei rekisteröidä pienveneitä.

Valtuuskunta totesi käymissänsä keskus- teluissa, että Itämerellä liikkuu runsaasti yksirunkoisia öljyä kuljettavia aluksia, mihin olisi saatava pikainen muutos. Venäjä pitäisi saada täysipainoisesti mukaan turvalli- suustyöhön, ja olisi toivottavaa, että Venäjä ratifioisi PSSA-sopimuksen. Todettiin, että Euroopan neuvoston ja Pohjoismaiden neu- voston liikenneturvallisuushankkeita tulisi koordinoita nykyistä enemmän. Lisäksi korostettiin, että turvallisuusriskit ja ympä- ristöriskit eivät ole erotettavissa toisistaan, vaan niitä tulee jatkossa käsitellä yhtenä asiana. Laivaväylät tulee saattaa turvalliseen kuntoon. Luotsipakkoakin ehdotettiin, kun- ten myös erityistä lupakirjaa ei-pohjoismai- sille merimiehille. Nykyistä tehokkaamman koulutuksen tarvetta korostettiin monelta taholta.

Lähialueyhteistyö

Valtiosihteeri *Stefan Wallin* selosti Poh- joismaiden ministerineuvoston lähialueyh- teistyötä ja erityisesti viime istunnossa hyväksyttyä Venäjä-ohjelmaa. Hän totesi, että ministerineuvoston naapurisuuspolitiikan puitteissa tehtävän yhteistyön voidaan katsoa täydentävän sitä kahdenvälistä yh- teistyötä, jota eri Pohjoismaat harjoittavat naapurimaidensa kanssa. Baltian maista voidaan todeta, että suoran taloudellisen tuen antamisesta ollaan siirtymässä tasa- vertaiseen kumppanuuteen. Myös Venäjän kanssa ollaan siirtymässä samanarvoiseen yhteistyöhön.

Lähialueyhteistyön ohjelma käsittää kol- me toimintakenttää: Pohjoismaiden minis- terineuvoston toimistot, apurahaohjelmat ja yhteistyöhankkeet. Hanketoiminnassa pyritään välttämään päällekkäisyyttä muun muassa EU:n kanssa.

Ministerineuvoston toimistojen (ent. tiedotustoimistot) johdot ovat osin vaihtuneet. Tallinnan toimiston päälliköksi on valittu suomalainen *Carita Pettersson*, ja Pietarissa aloittaa *Minna Hanhijärvi*. Johtajat toimivat ministerineuvoston ja lähialueiden välisinä yhteyshenkilöinä, kun apurahaohjelmia ja yhteistyöhankkeita suunnitellaan ja toteu- tetaan.

Ministerineuvoston vuoden 2006 lähi- aluebudjetista rahoitettiin 11:tä liikkuvuus- ohjelmaa. Niistä voidaan mainita esimerkki- nä virkamies- ja parlamentaarikkovaihdot, joiden tavoitteena on kertoa Pohjoismaiden parlamentarismista ja edustuksellisesta de- mokratiasta. Lähialueyhteistyön hankkeet taas voidaan jakaa neljään alueeseen: de- mokratia ja hyvinvointipolitiikka, kulttuur- invälitys, markkinatalouden edistäminen ja kehittäminen sekä resurssien kestävä hyö- dyntäminen.

Suomen lähialueyhteistyöstä valtuuskun- ta kuuli yksikön päällikkö *Petri Saloa* ulko- asiainministeriöstä. Hän kertoi, että Suomi rahoittaa lähialueyhteistyötä tänä vuonna yhteensä 26,6 miljoonalla eurolla. Trendi on ja on ollut tasaisesti laskeva vuodesta 2002 lähtien, jolloin lähialuemäärärahat olivat korkeimmillaan, yhteensä 42,7 miljoonaa euroa.

Yhteistyösektoreina ovat kaikki ajateltavissa olevat maataloudesta aina ydinturvallisuuteen. Rahallisesti suurimmat yhteistyösektorit ovat ympäristönsuojelu, ydinturva sekä sosiaali- ja terveysala. Keskisuuria rahoituskohteita ovat maatalous, liikenne, talouselämän edistäminen, oikeusalan kehittämistyö sekä koulutus ja kansalaisjärjestötoiminta.

Murmanskin matka

20-jäseninen valtuuskunta, jossa oli muiden muassa neuvoston Suomen valtuuskunnan ja sen työvaliokunnan jäseniä, teki edustaja *Outi Ojalan* (vas) johdolla matkan Murmansiin 29.–31.8. Ryhmän tarkoituksena oli tutustua lähemmin Barents-yhteistyöhön Suomen toimiessa tämän yhteistyön puheenjohtajanaan. Tarkoituksena oli myös nähdä, kuinka aluetason yhteistyö voi olla esimerkkinä EU:n lähialuepolitiikasta ja pohjoisesta ulottuvuudesta.

Valtuuskunta tutustui alueduuman historiaan, rakenteeseen ja toimintaan sekä sen luonnonvara- ja ympäristönsuojelukomitean työhön. Valtuuskunta kävi myös lääninhallituksessa ja sai esittelyt paikallishallinnosta, rakennus- ja asuntoasioista sekä sivistyslautakunnan työstä. Valtuuskunta tutustui myös Ylä-Tuuloman kuntaan, vesivoimalaitokseen, kauppasatamaan ja teknilliseen yliopistoon. Matkansa aluksi valtuuskunta kuuli Inarin kunnan edustajia Pohjoisten rajakuntien neuvostosta, jonka Suomi, Ruotsi, Norja ja Venäjä perustivat vuonna 2005.

Vierailulla vahvistui käsitys, että Suomen on järjestettävä Barents-konferenssi omalla Barents-yhteistyön puheenjohtajuuskaudellaan 2006–2007.

Keskustelussa todettiin, että matka oli ollut hyödyllinen. Siellä selvisi muun muassa, että suomalaisten näkyvä osuus alueella vähenee koko ajan. Alueella toimii enää vain yksi suomalainen yritys, koska normaalin yritystoiminnan riskit ovat edelleen liian suuret. Liikenneyhteydet Suomeen ovat hyvin huonot, eivätkä venäläiset osoita kiinnostusta niiden parantamiseksi. Suomi on myös jäänyt sivulliseksi, kun Murmanskissa keskustellaan EU:n pohjoisesta ulottuvuu-

desta. Alueen kansalaisjärjestöjen asemaa ja toimintaa tulisi selkeästi tukea.

Ruotsin television lähetykset Suomessa

Viestintäneuvos *Ismo Kosonen* liikenne- ja viestintäministeriöstä kertoi, että ministeriön asettama selvitysmies *Astrid Gartz* oli jättänyt raporttinsa toukokuussa 2005 ja että työtä oli jatkettu sen pohjalta. Lähtökohtana on ollut, että Ruotsin televisiota (SVT) on edelleen voitava katsella sen nykyisillä näkyvyysalueilla Pohjanmaalla ja Etelä-Suomessa. Tämä olisi taloudellisesti mahdollista, jos tekijänoikeusjärjestöt suostuisivat siihen, että maksuperusteina käytettäisiin todellisia katsojalukuja eikä potentiaalisia, kuten nyt. Ne eivät kuitenkaan tähän suostu. Myös SVT on ilmoittanut, että muutos ei käy suoralta kädeltä. Ministeriössä on laskettu, että jos ohjelmien lähettäminen tapahtuu potentiaalisten katsojalukujen perusteella, kustannus on noin 7 miljoonaa euroa.

Valtuuskunta totesi olevan todennäköistä, että Ruotsin television tv-lähetykset lähetetään digitaaliseen aikaan siirtymisen jälkeen lähinnä vain Suomen rannikkoalueille, jossa oletetaan olevan eniten kiinnostusta kyseisiä ohjelmia kohtaan. Valtuuskunta katsoi kuitenkin, että Ruotsin tv-ohjelmia olisi voitava nähdä muuallakin Suomessa. Vastaavaa periaatetta noudatetaan Ruotsissa, jossa Suomen tv-ohjelmat ovat kaikkien suomenkielisten nähtävissä asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Valtuuskunta totesi lisäksi, että esimerkiksi ne ruotsalaiset, norjalaiset ja tanskalaiset, jotka asuvat Sisä-Suomessa, tuntevat olevansa syrjässä, kun heillä ei ole mahdollisuuksia seurata omien maidensa tv-ohjelmia. Ohjelmien tarjonnan tulisi perustua nykyistä tasa-arvoisempaan ja monipuolisempaan kieli- ja kulttuuripolitiikkaan eikä kaatua tekijänoikeuskysymyksiin.

Keskustelussa oltiin yleisesti sitä mieltä, että ohjelmat tulisi voida nähdä ilmaiseksi ja että katselun ei tulisi vaatia erillistä ohjelmakorttia. Toisaalta esitettiin myös näkemys, että tekijänoikeuskorvauksia saavat tahot ovat oikeutetut korvauksiinsa, jotka on pe-

rittävä viime kädessä tv-ohjelmien katsojilta esimerkiksi ohjelmakorttimaksujen avulla.

Eduskunnan toiminta kansainvälisissä järjestöissä

Varapuhemies *Ilkka Kanervan* johdolla istunut työryhmä päätyi esittämään, että kansainvälistä parlamentaarista yhteistyötä koskeva täysistuntokäsittely jaetaan maanosittain kolmeen ryhmään. Pohjoismaiden neuvosto kuuluisi pohjoismaiseen ryhmään yhdessä Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssin ja Itämeren parlamentaarikkokonferenssin kanssa.

Työryhmän mukaan valtuuskunnat tulisi valita koko vaalikaudeksi kerralla, ja niiden sekä eduskunnan valiokuntien välistä vuoropuhelua tulisi tiivistää. Valtuuskuntien vuosikertomuksia tulisi lisäksi selkeyttää ja lyhentää, ja täysistuntokeskustelut kansainvälisten järjestöjen toiminnasta ja keskeisistä kysymyksistä voitaisiin käydä ajankohtaiskeskustelun tai pääministerin ilmoituksen muodossa.

Valtuuskunta totesi, että valtuuskuntien valitseminen koko vaalikaudeksi kerrallaan vaatisi lakimuutosta ainakin Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan osalta.

Kansallinen ankkurointi

Lähestyvien eduskuntavaalien vuoksi valtuuskunta ei katsonut tarkoituksenmukaiseksi vaatia valtuuskunnan jäseniä raporttoimaan neuvoston suosituksen seurannasta eduskunnan valiokuntatyössä, minkä vuoksi raporttoijat jätettiin nimeämättä. Valtuuskunta totesi kuitenkin, että eduskunnan valiokunnilla ei ole riittävästi yhteyksiä neuvoston vastaaviin valiokuntiin, joten seuranta tulisi vastaisuudessa jatkaa. Suositukset lähetettiin tiedoksi eduskunnan valiokuntiin.

Suomalaisten edustus Kööpenhaminan sihteeristössä

Yhteistyöministeri *Jan-Erik Enestam* kertoi suomalaisten edustuksesta ministerineu-

voston sihteeristössä. Hän totesi, että Kööpenhaminan sihteeristöä ei enää voi pitää pohjoismaisena työpaikkana, vaan lähes yksinomaan tanskalaisena. Herää kysymys, tulisiko virat jossain määrin kiintiöidä maittain vai tulisiko kaikkien hakijoiden joukosta valita paras, kuten nyt tehdään. Enestamin mukaan sihteeristön tilanne on tällä hetkellä kestävä. Valtuuskunta korosti, että suomalaisten osuutta Kööpenhaminan sihteeristössä on lisättävä, ja päätti keskustella asiasta pohjoismaisten puolueryhmien kanssa.

Hallituksen kertomus pohjoismaisesta yhteistyöstä

Ulkoasiainministeriön pohjoismaiden yhteistyön sihteeristön päällikkö, ulkoasiainneuvos Harri Mäki-Reinikka selosti Pohjoismaiden ministerineuvoston kertomusta vuodelta 2005, jonka ministeriö antoi neuvoston Suomen valtuuskunnalle. Tanskan puheenjohtajuusvuoden teemana oli ollut ”Uuden ajan Pohjola – tietoa, dynamiikkaa ja yhteistyötä”, ja siinä korostettiin Pohjoismaiden tarvetta tarttua dynaamisesti globalisaation haasteisiin. Ohjelman kolme keskeistä teemaa olivat tieto ja innovaatio, rajaton Pohjola sekä pohjoismaisen yhteistyön tehokkuus.

Valtuuskunta piti tärkeänä sitä, että yhteistyöministeri laatii oman kertomuksensa, sillä se täydentää neuvoston Suomen valtuuskunnan toimintakertomusta. Kertomus haluttiin kuitenkin saada jo pian toimintavuoden päätyttyä, jotta sitä voitaisiin tuoreeltaan hyödyntää eduskuntatyössä.

Suomen puheenjohtajuusohjelma 2007

Suomi on vuonna 2007 Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaa, ja yhteistyöministeri Enestam kertoi valtuuskunnalle puheenjohtajuusvuoden ohjelman valmisteluista. Ohjelmassa pyritään hyödyntämään niitä kansainvälisten vertailututkimusten aloja, joilla Pohjoismaat ovat kärjessä. Näitä ovat muun muassa kilpailukyky, koulutus, hyvinvointi ja tasa-arvo. Suomi haluaa panostaa myös koko Euroopan kil-

pailukyyn vahvistamiseen ja työn tuottavuuden parantamiseen, mutta samalla halutaan turvata hyvinvointi-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystalvet. Yksi puheenjohtajakauden pääteemoista on innovaatio- ja tutkimustoiminta.

Enestamin mukaan ohjelman muita keskeisiä painotuksia ovat pohjoinen ulottuvuus, lähialueet yleensä ja erityisesti yhteistyö Luoteis-Venäjällä. Suomi haluaa kehittää Pohjois-Euroopan alueneuvostojen välistä yhteistyötä, käynnistää Pohjolan kestävä kehityksen strategian tarkistusprosessin sekä kiinnittää huomiota Itämeren tilaan.

Suomi haluaa vahvistaa kansalaisvaikutamisen mahdollisuuksia panostamalla tiedotukseen ja osin myös vapaaehtoisuuden toimintaan. Suomen tavoitteena on edistää suvaitsevaisuutta sekä kulttuurien välistä vuoropuhelua. Kansalaisten kiinnostusta pyritään lisäämään muun muassa kulttuuriyhteistyön kautta. Pohjolan yhdentymistä edistetään tehostamalla ihmisten ja yritysten toimintaa haittaavien rajaesteiden tunnistamista ja poistamista.

Valtuuskunta keskusteli asiasta ja totei, että lähialueyhteistyöhön, köyhyysongelmaan ja kansalaisten hyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös eri tutkimustulosten yhteenvetoa ja niiden pohjalta käytävää poliittista linjauskustelua kaivattiin. Lisäksi kaivattiin, kustannusten noustessa, lisää tukea Nordplus-ohjelmalle ja oppilaskorvaukselle.

Budjetti

Valtiosihteeri Stefan Wallin selosti ministerineuvoston pääsihteerin vuoden 2007 budjettiesitystä, joka on laadittu yhteistyöministeriöiden ohjeiden mukaan. Budjettilta edellytetään jatkossa selkeämpää ulkoasua, avoimuutta ja ymmärrettävyyttä. Sen on myös toimittava yhteistyöministeriöiden poliittisen ohjauksen välineenä.

Budjetin pääkohtia ovat tiedeyhteisön haasteet, kuten koulutus, tutkimus ja innovaatio; kulttuuriyhteistyö, joka muodostaa ministerineuvoston suurimman panostusalueen; rajaseutu-yhteistyön kehittäminen sekä arktisen yhteistyön vahvistaminen.

Pohjoismaisen ruoan kehittämisedellytyksiä pyritään tukemaan "Uusi pohjoismainen ruoka" -ohjelmalla. Myös Itämeri-yhteistyötä halutaan vahvistaa.

Budjetin loppusumma on 839,7 miljoonaa Tanskan kruunua (n. 110 milj. euroa). Kuluja on pääsihteerin luonnoksessa leikattu yksi prosentti juustohöyläperiaatteen mukaisesti. Suomen maksuosuus on 17,9 prosenttia.

Mielipidetutkimukset pohjoismaisesta yhteistyöstä

Valtuuskunnalle kerrottiin Pohjoismaiden neuvoston ja MTV3-kanavan teettämistä mielipidetutkimuksista. Neuvoston tutkimuksen tuloksista ilmeni selkeästi, että pohjoismaista yhteistyötä pitäisi lisätä. Kansalaiset kannattavat yhteistyötä ja odottavat siltä paljon. Valtaosa eli 96 prosenttia toivoo, että Pohjoismaat asettaisivat etusijaa ympäristöyhteistyön sekä kansainvälisen rikollisuuden torjunnan. Samalla kun kansalaiset haluavat Pohjoismaiden ylläpitävän läheisiä suhteita, yli puolet heistä haluaa vahvistaa myös EU:n kanssa tehtävää yhteistyötä.

MTV3:n tv-uutisissa 24. lokakuuta otoskoitiin näyttävästi, että Pohjoismaiden neuvostoa pidetään MTV3:n järjestökyselyn perusteella Natoa tärkeämpänä järjestönä. Tutkimuksessa oli kysytty näkemyksiä kansainvälisten järjestöjen tärkeydestä, ja sen mukaan tärkeimpänä järjestönä pidetään EU:ta (45 % vastaajista). Seuraavina ovat YK (41 %), PN (5 %), WTO (3 %) ja Nato (3 %).

Seminaarit

Valtuuskunta järjesti yhdessä Pohjola-Nordenin kanssa Pohjolan päivänä 22.3. seminaarin "EY-tuomioistuimien, sisämarkkinat ja Pohjoismaat", joka pidettiin eduskunnan lisärakennuksen auditoriossa.

Valtuuskunta järjesti yhdessä eduskunnan sosiaali- ja terveystalvokunnan kanssa 24.10. seminaarin "Sosiaali- ja terveystalvokunnan pohjoista ulottuvuutta rakentamassa". Osanottajia oli noin 150.

3

58. ISTUNTO KÖÖPENHAMINASSA

3.1 Yleistä

Pohjoismaisen yhteistyövuoden huipentuma, Pohjoismaiden neuvoston 58. istunto, pidettiin Tanskan kansankäräjillä Kööpenhaminassa 30.10.–2.11. Istuntoon osallistui satakunta pohjoismaista parlamentaarikkoa sekä lukuisia hallitusten edustajia kaikista Pohjoismaista ja kaikilta itsehallintoalueilta. Lisäksi istuntoon tuli runsaasti vieraita Baltian maista, Venäjältä ja muualta maailmasta.

Istuntoa edelsi tuttuun tapaan Pohjoismaiden pääministerien keskinäinen kokous sekä kokous Baltian maiden pääministerien kanssa. Pohjoismaiden valtiovarainministerit, ympäristöministerit sekä kulttuuri- ja opetusministerit tapasivat niin ikään Kööpenhaminassa istuntopäivien aikana.

Istunnon avanneessa pohjoismaisessa huippukokouksessa pohdittiin, miten Pohjoismaat voivat kehittää hyvinvointimalliaan, jotta ne säilyttäisivät johtoasemansa kansainvälisessä kilpailussa. Huippukokoukseen osallistuivat kaikkien viiden Pohjoismaan pääministerit ja kolmen itsehallintoalueen johtajat, ja mukana oli lisäksi oppositiojohtajia kaikista Pohjoismaista.

Ministerineuvoston vuoden 2007 puheenjohtajamaa Suomi esitteli istunnossa puheenjohtajuusohjelmansa. Istuntoon osallistuivat myös Pohjoismaiden ulkoministerit, jotka antoivat selonteon yhteistyöstään ja osallistuivat keskusteluun.

Istunnossa keskusteltiin uusista ehdotuksista, jotka koskivat ihmiskauppaa, ilmastoasioita, tutkimusta, psykiatrista hoitoa sekä terveyden ja elämänlaadun parantamista ja pohjoismaista alkoholipolitiikkaa.

Istunnon muista aiheista voidaan mainita kansojen rinnakkaiselo, jonka käsittelyyn osallistui myös hänen kuninkaallinen korkeutensa Jordanian prinssi Hassan. Prinssi Hassan on kansojen rinnakkaiseloa edistä-

vän ”Co-existence of Civilisations” -projektin suojelija, ja hän vastaanotti sen vuoksi 1. marraskuuta Pohjoismaiden neuvoston ehdotukset, jotka koskevat projektissa määriteltyjen haasteiden ratkaisemista.

Istunnon oheistapahtumista voidaan mainita seminaarit hyvinvoinnista ja tutkimuksesta, ”Uusi pohjoismainen ruoka” -ohjelman esittely sekä *Al Goren* ”Epämiellyttävä totuus” -elokuvan esitys ja sitä koskenut ilmastokeskustelu.

3.2 Pohjoismainen huippukokous ja yleiskeskustelu

Istunnon ohjelmaan sisältyi pohjoismainen huippukokous, jossa maiden pääministerit keskustelivat aiheesta ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena”. Pääministeri *Matti Vanhanen* korosti, että kilpailukyky ja hyvinvointi ovat tässä yhteydessä avainsanoja ja että käytännön ratkaisut löytyvät muun muassa innovaatioista, energiaratkaisuista, huippulaadukkaasta ja tuottavasta työstä, maailmankaupan vapauttamisesta, maahanmuutosta ja toimivasta sosiaaliturvasta.

Ruotsin pääministeri *Fredrik Reinfeldt* totesi, että pohjoismaisella hyvinvointimallilla on kaksi keskeistä uhkatekijää: väestön ikääntyminen sekä syrjäytymisen ja ulkopuolisuuden lisääntyminen. Verojen korottaminen ei välttämättä ratkaise ongelmaa, vaan ensisijaisesti tulisi panostaa yrittäjyyden lisäämiseen ja uusien työpaikkojen luomiseen. Reinfeldt totesi, että Ruotsiin oli juuri perustettu globalisaationeuvosto, ja hän väläytteli myös yhteispohjoismaisen globalisaationeuvoston perustamista.

Norjan pääministeri *Jens Stoltenberg* korosti, että voittaja-alueen käsite edellyttäisi paljon laajempaa määritelmää kuin mihin perinteiset taloudelliset mittarit ja arvot antavat mahdollisuuden. Pohjoismaisen voittaja-alueen tavoitteena tulee olla pohjoismaisen hyvinvointimallin suojeleminen uusilta globaaleilta haasteilta. Myös Stoltenberg varoitteli syrjäytymisen ja ulkopuolisuuden lisääntymisestä, mutta hänen mielestään ne voidaan parhaiten välttää pitämällä työllisyys korkealla tasolla.

Tanskan pääministeri *Anders Fogh Rasmussen* muistutti niin sanotusta flexicurity- eli joustoturvamallista, joka on vakauttanut Tanskan työelämää ja taannut ennätysellisen työllisyyden ja hyvin alhaisen työttömyyden. Joustoturva on lisännyt myös työmarkkinoiden liikkuvuutta, sillä joka kolmas tanskalainen vaihtaa työpaikkaa vuoden välein. Fogh Rasmussen totesi, että pohjoismaisen voittaja-alueen luominen edellyttää muun muassa rajaesteiden poistamista, nykyistä vahvempia tutkimus- ja innovaatiopanostuksia, elinkeinoelämän vahvistamista teollisuusklusterien eli osaamiskeskittymien avulla sekä Pohjoismaiden yhteisen markkinoinnin parantamista. Tanskassa on jo globalisaationeuvosto, ja Fogh Rasmussenin mielestä pohjoismaiset yhteistyöministerit voisivat hahmotella myös yhteispohjoismaisen globalisaationeuvoston mallia. Samalla hän kuitenkin kyseenalaisti uusien pohjoismaisten yhteistyölaitosten tarpeellisuuden.

Yleiskeskustelu

Yleiskeskustelu alkoi pääministerien selonteolla. Pääministeri Vanhanen esitteli ministerineuvoston Suomen-puheenjohtajakau-

den ohjelman vuodeksi 2007. Ohjelman tavoitteena on luoda luonteva yhteys Suomen EU-puheenjohtajuuden ja ministerineuvoston puheenjohtajuuden välille. Vanhanen tähdensi, että Pohjoismaiden tavoitteena ei ole muodostaa kiinteää blokia EU:ssa. Sen sijaan ne haluavat toimia edelläkävijöinä ja vahvistaa esimerkiksi eurooppalaisia hankkeita. Samalla on tärkeää vahvistaa Pohjoismaiden mahdollisuuksia vastata globalisaation haasteisiin ja pyrkiä lisäämään ihmisten luottamusta pohjoismaisen kansalaisyhteiskunnan toimivuutta ja niin sanottua pohjoismaista mallia kohtaan. Tämän vuoksi on tärkeää panostaa keskeisiin hyvinvointitekijöihin, kuten koulutukseen, kulttuuriin ja sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Vanhanen vahvisti, että neuvottelut EU:n pohjoisesta ulottuvuudesta ja sen uudesta kehysasiakirjasta olivat siihen saakka olleet menestyksekkäitä. Uuden kehysasiakirjan myötä pohjoinen ulottuvuus on laajentumassa Euroopan unionin, Venäjän, Norjan ja Islannin yhteiseksi politiikaksi. Luontevia yhteistyöalueita ovat ympäristö, sosiaali- ja terveystieteet sekä Itämeri.

Pohjoisesta ulottuvuudesta keskusteltiin myös ulkoministerien selonteon yhteydessä. Kansanedustaja *Arja Albon* (sd) mielestä on tärkeää korostaa Venäjän asemaa tasavertaisena kumppanina, koska tämä saattaa helpottaa kansalaisjärjestöjen ja vähemmistöjen asemaan sekä energiaan liittyvien vaikeiden kysymysten käsittelyä. Kansanedustaja *Outi Ojalan* (vas) mukaan tulevan puitesopimuksen ja Venäjän uuden aseman vuoksi on välttämätöntä koordinoita alueen nykyisten yhteistyöelinten työtä. Näillä Ojala tarkoitti muun muassa Barentsin neuvostoa, Arktista neuvostoa, Euroopan unionin instituutioita, Itämeren valtioiden neuvostoa ja Pohjoismaiden neuvostoa.

4

PUHEENJOHTAJISTO JA VALIOKUNNAT

4.1 Puheenjohtajisto

Yksi puheenjohtajiston toiminnan selkeistä painopisteistä oli edelleenkin pohjoismaisen yhteistyön ja neuvoston toiminnan entistä vahvempi ankkurointi kansallisten parlamenttien toimintaan sekä parlamenttien valiokuntien kanssa tehtävä yhteistyö. Aiheesta on keskusteltu myös neuvoston puheenjohtajiston ja Pohjoismaiden puhemiesten välisissä kokouksissa. Kuten keskusteluissa on sovittu, neuvosto on alkanut kutsua parlamenttien valiokuntien edustajia kokouksiin, konferensseihin ja seminaareihin. Vuonna 2007 on lisäksi tarkoitus ryhtyä järjestämään seminaareja Pohjoismaiden ja Baltian kansallisten valiokuntien edustajille yhdessä Baltian yleiskokouksen sekä maiden parlamenttien kanssa.

Puhemiesten kanssa on keskusteltu useaan kertaan myös neuvoston yleisestä toiminnasta, budjetista ja sen istunnon ajankohdasta. Puheenjohtajiston edustajat tapasivat puhemiehet yhteensä kolmesti vuoden aikana, ja kokouksissa päätettiin jatkaa vuosittaisia yhteiskokouksia myös vastaisuudessa, mieluiten neuvoston istunnon yhteydessä. Kokouksissa voidaan keskustella pohjoismaisen yhteistyön kehittämisestä ja käsitellä muun muassa neuvoston budjettia. Tällainen kokous pidettiin myös Kööpenhaminan istunnon yhteydessä.

Kansainvälinen yhteistyö

Myös neuvoston kansainvälinen yhteistyö on jo usean vuoden ajan ollut keskeisellä sijalla puheenjohtajiston työskentelyssä. Toimintavuonna keskityttiin ennen kaikkea Pohjois-Euroopan ja pohjoisen ulottuvuuden alueen parlamenttien ja parlamentaar-

isten järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Itämeren parlamentaarikkokonferenssin (BSPC) puitteissa tehtävää Itämeri-yhteistyötä käsiteltiin useissa puheenjohtajiston kokouksissa, joissa puheenjohtajisto kuuli BSPC:n pysyvässä komiteassa olevien neuvoston edustajien raportteja. Yksi raportoijista oli *Arja Alho* (sd), joka toimi myös komitean puheenjohtajana. Puheenjohtajisto käsiteli aktiivisesti esimerkiksi pysyvän komitean ja vuonna 2005 perustetun laajennetun pysyvän komitean työn kehittämistä, hallituspuolen Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) kanssa tehtävää yhteistyötä ja parlamentaarisen Itämeri-yhteistyön rahoitusta. Pohjoismaiden neuvosto vaikutti merkittävästi myös Itämeren rehevöitymistä selvittävän BSPC:n työryhmän perustamiseen ja ryhmän työskentelyyn.

Itämeri-yhteistyön lisäksi puheenjohtajisto teki aktiivista yhteistyötä Baltian yleiskokouksen kanssa, jonka edustajia puheenjohtajisto tapasi neuvoston ja Baltian yleiskokouksen istuntojen yhteydessä. Yksi tämän vuoden uudistuksista oli järjestöjen puheenjohtajistojen välisten huippukokousten aloittaminen.

Puheenjohtajisto ja neuvosto ovat osallistuneet aktiivisesti myös arktisen alueen ja Barentsin alueen parlamentaarisiiin yhteistyörakenteisiin.

Pohjoinen ulottuvuus

Pohjoinen ulottuvuus oli edelleenkin neuvoston ja puheenjohtajiston kiinnostuksen kohteena, ja neuvosto järjesti aiempien vuosien tapaan pyöreän pöydän keskustelun aiheesta. Keskustelu käytiin BSPC:n laajennetun pysyvän komitean kokouksen

yhteydessä Kööpenhaminassa tammikuussa, ja siihen osallistui edustajia kaikista Itämeren alueen kansallisista ja alueellisista parlamenteista, parlamentaarisisista yhteistyöjärjestöistä ja Euroopan parlamentista. Neuvosto on korostanut muiden joukossa pohjoisen ulottuvuuden parlamentaarisen foorumin tarpeellisuutta. Euroopan parlamentti toteuttaakin tällaisen foorumin vuonna 2007 järjestämällä parlamentaarisen konferenssin pohjoisesta ulottuvuudesta.

Neuvosto jatkoi yhteistyötään Venäjän federaation parlamentaaristen yleiskokousten, Beneluxin parlamentaarisen yleiskokouksen sekä Brittiläis-irlantilaisen parlamenttienvälisen elimen (British-Irish Inter-Parliamentary Body, BIIP) kanssa. Tämän lisäksi voidaan mainita, että neuvoston puheenjohtajisto hyväksyi vuoden aikana yhteistyösopimuksen Länsi-Pohjolan neuvoston kanssa. Venäjän valtionduuman ja liittoneuvoston kanssa tehtiin tänä vuonna yhteistyötä lähinnä Itämeren parlamentaarikkokonferenssissa ja sen pysyvässä komiteassa.

Globaalit haasteet

Neuvosto tarttui toimintavuonna myös moniin globaaleihin haasteisiin. Terrorismia ja yhteiskunnallista turvallisuutta käsiteltiin erityisessä seminaarissa ja puheenjohtajiston asettamassa työryhmässä. Puheenjohtajisto ja valiokunnat osallistuivat lisäksi tanskalaisen Mandag Morgen -ajatushautomon käynnistämään projektiin, jossa pohdittiin monikulttuurisen vuoropuhelun ja kulttuurien rinnakkainolon tarvetta Pohjoismaissa ja globaalisti. Projekti johti neuvoston istunnossa julkistettuun kannanottoon, jossa puhutaan kulttuurien ja uskontojen välisen rinnakkainolon puolesta.

Rajaesteet

Eräs puheenjohtajiston ja neuvoston painopistealueista oli tänäkin toimintavuonna Pohjoismaiden jäljellä olevien rajaesteiden poistaminen ja vapaan liikkuvuuden pa-

rantaminen. Ministerineuvoston rajaestetyö keskittyi varsinkin elinkeinoelämän rajat ylittävän toiminnan esteisiin. Näitä rajaesteitä käsiteltiin myös rajaesteisiin erityisedustajan *Poul Schlüterin* raportissa, joka esiteltiin neuvoston Reykjavikin-istunnossa vuonna 2005.

Ministerineuvoston rajaestetyön ainoana konkreettisena toimenpiteenä oli toimintavuonna seurantajärjestelmän luominen varsinkin elinkeinoelämän rajaesteasioiden vauhdittamiseksi.

Neuvoston presidentti ehdotti, että Pohjoismaihin pitäisi nimittää erityinen asiamies käsittelemään kansalaisten rajaesteongelmia. Puheenjohtajisto pohtikin useaan otteeseen mahdollisuutta nimittää tällainen yhteinen asiamies, joka voisi vauhdittaa rajaesteiden poistamista, valvoa hallitusten ja viranomaisten työtä sekä palvella kansalaisia. Asian käsittely jatkuu vuonna 2007, mutta nyt jo näyttää siltä, että hanke jää toistaiseksi keskusteluasteelle eikä johda konkreettisiin toimiin.

Puheenjohtajiston esitykset

Puheenjohtajisto hyödynsi tänäkin vuonna työjärjestyksen tarjoamaa mahdollisuutta, jonka mukaan puheenjohtajisto voi hyväksyä esityksiä pelkkien suositusehdotusten sijasta. Tällöin puheenjohtajisto toimii koko neuvoston nimissä ja voi tehdä neuvoston puolesta esityksiä ministerineuvostolle ja Pohjoismaiden hallituksille. Esitysten hyväksymisellä voidaan vähentää istunnon käsiteltäväksi tulevia suosituksia ja mahdollistaa entistä ajankohtaisempien ehdotusten ja aloitteiden tekeminen.

Puheenjohtajisto hyväksyi toimintavuonna yhteensä 11 esitystä, joista osa suunnattiin Pohjoismaiden hallituksille ja osa ministerineuvostolle. Esitykset koskivat muun muassa ilmastonmuutoksia ja niihin liittyviä yhteispohjoismaisia toimia (esitys nro 1), pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön periaatteita (nro 2), työmarkkinatiedotusta Baltian maissa ja Puolassa (nro 3), korvaamisperiaatteen vahvistamista EU:n REACH-kemikaalilainsäädännössä (nro 6), pohjoisen ulottuvuuden "arktisen ikkunan"

vahvistamista (nro 7), lintuinfluenssan torjumista (nro 8), pohjoiset merialueet käsittelevää oikeuslääketieteellistä tutkimusta (nro 9), Itämeren käymäläjätepäästöjä (nro 10) ja dementia-alan koulutustarpeiden selvittämistä (nro 11).

Kuten listasta ilmenee, neuvoston esitykset kattoivat laajan poliittisen kentän. Koska esityksiä oli niin paljon, istunnossa hyväksyttiin vastaavasti aiempaa vähemmän suosituksia puheenjohtajiston mietintöjen pohjalta.

Pohjoismaisesta yhteistyöbudjetista hyväksytty suositus nro 27 perustui entiseen tapaan puheenjohtajiston valmisteluihin ja mietintöön sekä puheenjohtajiston budjettiryhmän ja ministerineuvoston väliseen neuvontaan.

Muut asiat

Puheenjohtajiston muista keskustelunaiheista voidaan mainita neuvoston ja ministerineuvoston tiedotustoiminta ja varsinkin muilla kuin skandinaavisilla kielillä tuotettavat tiedotuspalvelut. Puheenjohtajisto kritisoi muun muassa eräiden rekrytointipäätösten perusteella varsinkin suomenkielisen tiedotuksen puutteita ja suomea osaavan tiedotushenkilökunnan puuttumista. Ehkä osittain juuri tämän kritiikin ansiosta ministerineuvostoon on sittemmin palkattu suomea osaava tiedottaja.

Puheenjohtajisto keskusteli lisäksi neuvoston istunnosta ja sen ajankohdasta muiden muassa Pohjoismaiden puhemiesten kanssa. Lopputuloksena oli kuitenkin se, että istunto pidetään jatkossakin miltei tismalleen samana ajankohtana kuin nykyisin.

Puheenjohtajisto päätti järjestää toimintavuoden istunnon yhteydessä pohjoismaisen huippukokouksen, johon osallistuivat Pohjoismaiden pääministerit ja oppositiojohtajat sekä maiden puhemiehet. Aiheesta ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena” järjestetty huippukokous oli menestys varsinkin medianäkyvyyttä ajatellen, ja puheenjohtajisto päätti järjestää vastaavan kokouksen myös vuoden 2007 istunnon yhteydessä Oslolla.

4.2 Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Kulttuuriyhteistyön uudistus

Valiokunta keskittyi toimintavuonna erityisesti pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön uudistamiseen ja asetti sitä käsitelleen työryhmän. Uudistuksen tavoitteena on suunnata rahoitusta pysyvistä rakenteista ja hallinnosta itse toimintaan ja tehdä kulttuuriyhteistyöstä entistä joustavampaa.

Uudistuksen myötä suuri osa kulttuurisektorin yhteistyöelimitystä, komiteoista ja laitoksista lakkautetaan ja korvataan ohjelmilla sekä asiantuntijaryhmillä. Valmisteilla on seuraavat kolme ohjelmaa: liikkuvuus- ja residenssiohjelma, tietokonepeliohjelma sekä taide- ja kulttuuriohjelma. Kulttuurisektorille perustetaan lisäksi uusi työskentelymuoto nimeltä pohjoismaainen kulttuurifoorumi, jonka puitteissa ministerineuvosto järjestää esimerkiksi konferensseja, seminaareja ja työpajoja. Niissä kulttuurielämän tahot voivat antaa ministerineuvostolle virikkeitä siitä, mitä asioita kulttuuriyhteistyössä tulisi käsitellä, millaisia ohjelmia tulisi perustaa ja millaisia toimijoita yhteistyöhön tulisi osallistaa. Kulttuuriuudistusta esitellään myös Suomen valtuuskunnan toimintaa käsittelevässä luvussa 2.2.

Valiokunnan jäsenet olivat lopulta varsin tyytyväisiä uudistuksen sisältöön ja ministerineuvoston kanssa käytyyn vuoropuheluun. Valiokunta pohti kuitenkin, onko vientimahdollisuuksien kannalta järkevää rajata uusi tietokonepeliohjelma pelkästään Pohjoismaiden kielillä tuotettaviin peleihin. Lisäksi pohdittiin, tulisiko ohjelmaan hoidella mukaan myös esimerkiksi yliopistoja ja korkeakouluja puhtaasti kaupallisten toimijoiden lisäksi. Valiokunnan mukaan uudistustyö kannattaisi yhdistää ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena” -projektiin. Näin voitaisiin muun muassa yrittää vaikuttaa varsinkin Yhdysvaltain kulttuuri-teollisuuden ylivaltaan Pohjoismaissa. Valiokunta totesi lisäksi, että itsehallintoalueiden osallistumismahdollisuuksia tulisi parantaa. Kulttuuriuudistusta pohtineen työryhmän raportin perusteella valiokunta päätti kes-

kittyä vastaisuudessa teemaan kulttuuri ja elinkeinot.

Pohjoismainen kulttuurikaanon

Valiokunta keskusteli vuoden aikana vilkkaasti erityisen pohjoismaisen kulttuurikaanonin luomisesta. Ehdotus sai sekä kannatusta että vastustusta. Vastustajien mukaan kaanonin luominen on hankalaa, koska monilla pohjoismaalaisilla on erilainen kulttuuritausta. Puolustajien mukaan kaanon liittyisi luontevasti ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena” -projektiin, koska sen avulla voitaisiin lisätä tietämystä naapurimaista ja vahvistaa Pohjoismaiden yhteenkuuluvuutta. Nationalistisilta ja kaupallisilta painoituksilta on kuitenkin pyrittävä välttymään. Valiokunta päätti jatkaa keskustelua aiheesta.

Pohjoismainen kielipoliittinen julistus

Ministerineuvosto laati toimintavuonna ehdotuksen pohjoismaiseksi kielipoliittiseksi julistukseksi, jota valiokunta käsittelee useaan otteeseen. Julistuksen taustalla on tarve uuteen pohjoismaiseen kielipolitiikkaan, joka turvaa ministerineuvoston kielipanostusten yhtenäisyyden ja luo perustan yhtenäiselle, pitkäjänteiselle ja tehokkaalle kielipoliittiselle panostukselle.

Valiokunta oli tyytyväinen siihen, että Pohjoismaiden opetus- ja tutkimusministerit sitoutuvat julistuksessa työskentelemään julistuksen tavoitteiden edistämiseksi, vaikka julistus ei olekaan oikeudellisesti sitova. Uuteen kielisopimukseen tähtäävä prosessi sekä kieliyhteistyön organisoimisen tarkistuksen antavat valiokunnan mielestä erinomaisen lähtökohdan uudistuneelle, tehostuneelle ja päämäärätietoiselle kielipoliittiselle panostukselle. Valiokunta halusi kuitenkin korostaa viittomakielten asemaa julistuksessa.

Kööpenhaminan istunnossa hyväksyttiin valiokunnan mietinnön pohjalta suositus nro 23. Siinä ministerineuvostoa suositetaan toteuttamaan ehdotus siten, että viittomakielille myönnetään sama asema kuin laissa säädetyille vähemmistökielille ja että myös pohjoismaista kielisopimusta

arvioidaan tältä kannalta. Ministerineuvostoa kehoitetaan myös laatimaan suunnitelma julistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä priorisoimaan kielten ymmärtämiseen liittyviä toimia.

Nordplus

Valiokunta pohti Nordplus-vaihto-ohjelmien (Nordplus Junior, korkeakouluasteen koulutuksen Nordplus, Nordplus Vuxen, Nordplus Nabo ja Nordplus Språk) uudistamista koskenutta ehdotusta. Sen mukaan seuraavan sukupolven Nordplus järjestetään kehysohjelmaksi, joka sisältää sektorienvälisen (horisontaalisen) osan sekä kolme nykyistä sektoriohjelmaa, jotka koskevat koulualaa, korkeakouluasteen koulutusta ja aikuisopiskelua. Sektorienvälinen osa yhdistää sektoriohjelmat toisiinsa ja luo uusia ja entistä laajempia yhteistyömahdollisuuksia elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Nordplus Junioriin ehdotettiin muutoksia, ja Baltian maiden hakijoille ehdotettiin myönnettäväksi pohjoismaisiin hakijoihin nähden tasavertaiset osallistumismahdollisuudet.

Valiokunta kannatti suurinta osaa ehdotuksista, mutta huomautti, että ministerineuvoston ehdotuksessa esitetään perustavia kysymyksiä Nordplusista ja pohjoismaisesta yhteistyöstä yleisesti. Tämän vuoksi erityisesti Baltian maiden osallistuminen Nordplus-ohjelmiin voi vaikeuttaa ehdotuksessa asetettavien, puhtaasti pohjoismaisten tavoitteiden saavuttamista. Valiokunta oli tyytyväinen siihen, että Nordplus Språkia jatketaan erillisenä pohjoismaisena kieliohjelmana, ja se piti Nordplus Junior -ohjelman rakenneuudistusta tarpeellisena.

Kööpenhaminan istunnossa hyväksyttiin valiokunnan mietintöön perustunut suositus nro 25 Nordplus-ohjelmat vuosina 2008–2011.

Vapaaehtoissektori

Valiokunta käsittelee myös ehdotuksen Pohjoismaiden ministerineuvoston ja kansalaisyhteiskunnan strategiaksi. Valiokunta korostaa mietinnössään vapaaehtoisjärjestöjen korvaamatonta merkitystä Pohjoismaille ja

pohjoismaiselle yhteistyölle ja pitää tärkeänä ministerineuvoston sekä vapaaehtoisjärjestöjen jatkuvaa ja avointa yhteydenpitoa. Vapaaehtoissektorin kanssa tehtävästä yhteistyöstä tulisi valiokunnan mukaan tehdä nykyistä tiiviimpää ja virallisempaa.

Neuvoston istunnossa hyväksyttiin suositus nro 22, jossa ministerineuvostoa kehoitetaan toteuttamaan strategia ja raportimaan järjestöjen kanssa tehdystä yhteistyöstä budjetissaan, vuosikertomuksessaan sekä verkkosivuillaan.

Naapurimaiden tv-lähetykset

Valiokunta käsitteli niin ikään neuvoston keskiryhmän tekemän jäsenehdotuksen naapurimaiden tv-lähetysten näkymisestä digitalisoinnin jälkeen. Ehdotuksesta hyväksyttiin Kööpenhaminan istunnossa suositus nro 24, jossa Pohjoismaiden hallituksia suositetaan varmistamaan pohjoismaisten yleisradiokanavien sisältöjen ohjelmatarjontaan digitaalilähetysten alkaessa ja edistämään digitaalitelevision teknisten standardien yhdenmukaistamista.

4.3 Hyvinvointivaliokunta

Valiokunta panosti toimintavuonna erityisesti Pohjoismaiden psykiatrisen hoidon seurantaan ja arvioi siten poliittisten aloitteiden tarpeellisuutta. Valiokunta katsoi, että psykiatriseen hoitoon liittyvään työhön on tärkeää osallistaa eri sidosryhmiä, jotta tarpeista ja puutteista saataisiin hyvä yleiskuva. Niinpä valiokunta vieraili joissakin Pohjoismaiden psykiatrisista sairaaloista ja kuuli asiantuntijoita tilanteen kartoittamiseksi.

Valiokunnan käsittelemistä muista tärkeistä aiheista voidaan mainita pohjoismainen hyvinvointimalli, väestön ikääntymisen ja yhteiskuntarakenteiden muuttumisen aiheuttamat vaikeat ongelmat, asuntopoliittinen yhteistyö ja alueiden eriarvoistuminen sekä pohjoismaiset sosiaaliturvajärjestelmät. Valiokunta pohti, millaisia aloitteita näillä aloilla tulisi tehdä hyvinvoinnin takaamiseksi pitkällä aikavälillä. Tämän lisäksi valiokunta keskittyi Pohjoismaiden kansan-

terveyteen ja erityisesti lihavuus- ja terveysongelmiin.

Yhteistyö muiden elinten kanssa

Valiokunta teki yhteistyötä myös Beneluxin parlamentaarisen yleiskokouksen kanssa, ja osapuolet pitivät yhteisen huumekokouksen Liegessä 18.–19. toukokuuta. Kokouksessa pohdittiin huumeongelmia ja huumeakauppaa globaalista näkökulmasta. Kesäkuussa valiokunta tapasi Baltian yleiskokouksen sosiaalivaliokunnan, ja kokouksessa keskusteltiin työvoiman liikkuvuudesta ja sen sosiaalisista seurauksista. Lisäksi valiokunta kartoitti uuden pohjoismaisen hyvinvointitutkimuksen tarvetta yhdessä Pohjoismaiden ministerineuvoston hyvinvointitutkimusohjelman edustajien kanssa.

Terveyden ja elämänlaadun toimintasuunnitelma

Hyvinvointivaliokunta käsitteli Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelman, joka koskee terveyden ja elämänlaadun parantamista ravitsemuksen ja liikunnan avulla. Valiokunnan mielestä kyseessä oli hyvin laadittu ohjelma, jossa pyritään toimenpiteisiin useilla valiokunnan painopistealueilla. Toimintasuunnitelmassa viitataan siihen tosiasiaan, että terveellisen ravinnon ja sosiaalisen osallisuuden välillä on selvä kytkös. Valiokunnan mielestä tämä on yksi avainasioista työssä, jonka tavoitteena on torjua väestön ylipainoa ja epäterveellisiä elämäntapoja sekä lasten ja nuorten erityisongelmia. Toimintasuunnitelman katsottiin voivan osaltaan ehkäistä huonoja ravinto- ja liikuntatottumuksia tulevaisuudessa.

Valiokunta suhtautui kuitenkin hyvin kriittisesti siihen, että toimintasuunnitelman luonnos oli laadittu englanniksi. Valiokunta ilmaisi hyvin selvänaisesti, että suunnitelmaa ei vietäisi Kööpenhaminan istunnon käsittelyyn, ellei se olisi sitä ennen saatavilla jollakin pohjoismaisella kielellä. Valiokunta tähdensi, että pohjoismaisen yhteistyön toimintasuunnitelmat on kirjoitettava jollakin pohjoismaisella kielellä englannin sijasta, ja muistutti, että yhteistyön työkielenä on

”skandinaaviska”. Valiokunta korosti, että tästä periaatteesta on syytä pitää kiinni. Suunnitelmat voidaan toki aina kääntää englanniksi tai jollekin muulle kielelle.

Ministerineuvosto käännähti tämän jälkeen terveyden ja elämänlaadun toimintasuunnitelman, ja siitä hyväksyttiin istunnossa suositus nro 15.

Muut ehdotukset

Istunnossa hyväksyttiin myös kaksi valiokunnan käsittelemää jäsenehdotusta. Toinen niistä koski hivin ja AIDSin sekä multiresistentin tuberkuloosin leviämisen estämistä Barentsin alueella, ja se johti suositukseen nro 16. Toinen ehdotus koski lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon odotusaikoja Pohjoismaissa, ja siitä hyväksyttiin suositus nro 17.

Puheenjohtajisto oli jo Lahden-kokouksessaan hyväksynyt yleiskokouksen puolesta valiokunnan käsittelemän ehdotuksen, joka koski lintuinfluenssan torjumista ja pohjoismaista rokotetuotantoa (esitys nro 8). Kööpenhaminassa pidetyssä kokouksessa puheenjohtajisto hyväksyi lisäksi ehdotuksen dementia-alan koulutustarpeiden selvitysohjelmasta. Ehdotuksen pohjalta hyväksyttiin ministerineuvostolle suunnattu esitys nro 11.

4.4 Kansalais- ja kuluttaja-valiokunta

Ihmiskauppa

Ihmiskauppa oli toimintavuonna keskeisellä sijalla valiokunnan työssä. Valiokunta järjesti aiheesta seminaarin ja käsittelee kolme ihmiskaupan vastaista jäsenehdotusta, jotka oli tehnyt neuvoston vasemmistososialistinen vihreä ryhmä.

Ensimmäinen ehdotus koski seksipalvelujen vastaista pohjoismaista kampanjaa (suositus nro 18). Siinä Pohjoismaiden ministerineuvostoa suositetaan käyttämään ainoastaan sellaisia hotelleja, jotka takaavat,

etteivät ne osallistu seksipalvelujen välittämiseen. Ministerineuvostoa kehoitetaan myös perustamaan verkkosivusto hotelleista, jotka takaavat, etteivät ne välitä seksipalveluita. Edustaja *Lyly Rajala* (kok) jätti valiokunnan mietintöön verkkosivuston perustamista koskevan eriävän mielipiteen, koska hänen mukaansa neuvoston ei pitäisi osallistua mainontaan tai elinkeinotoiminnan rajoittamiseen.

Toinen ehdotus käsittelee ihmiskaupan uhreiksi joutuneille perustettavia turvataloja (suositus nro 19). Siinä ministerineuvostoa suositetaan tekemään aloite Pohjoismaihin, Luoteis-Venäjälle ja Baltiaan perustettavista ihmiskaupan uhrien turvataloista. Lisäksi kehoitetaan tekemään aloite alaan perehtyneiden sosiaalityöntekijöiden välisestä kokemustenvaihdosta.

Kolmas ehdotus koski seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvan ihmiskaupan torjumista (suositus nro 20). Siinä Pohjoismaiden ministerineuvostoa kehoitetaan laatimaan ihmiskaupan torjumista koskeva toimintasuunnitelma, jossa tulee paneutua ihmiskaupan vastaisten toimien tehostamiseen sekä prostituutiota koskevan asennemuutoksen edistämiseen.

Valiokunta järjesti neuvoston Lahden-kokouksen yhteydessä syyskuussa seminaarin seksiteollisuuden ihmiskaupasta. Tilaisuudessa pohdittiin, tarvitaanko ihmiskaupan vastustamisessa lisää lakeja ja kansainvälisiä sopimuksia, vai pikemminkin lisää määrärahoja poliisille. Lisäksi keskusteltiin siitä, vauhdittaako prostituution laillistaminen ihmiskauppaa.

Kuluttaja-ala

Valiokunta ilmaisi toimintavuonna huolensa epävirallisen kuluttajayhteistyön rahoituksesta. Vuoden 2006 kuluttajayhteistyöhön oli varattu 5,9 miljoonaa Tanskan kruunua, mutta vuoden 2007 budjettiesityksessä summa oli typistynyt 4 miljoonaan kruunuun. Valiokunta pyysi ministerineuvostolta selvitystä asiasta ja päätti sen pohjalta antaa sihteeristölle tehtäväksi seurata, miten epävirallisen kuluttajayhteistyön budjetti kehittyy.

Muut asiat

Valiokunta käsitteli vuoden aikana ministerineuvoston ehdotuksen pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön ohjelmasta ja periaatteista sekä kolmen valiokunnan tekemän ehdotuksen korvaamisperiaatteen vahvistamista EU:n REACH-kemikaalilainsäädännössä. Puheenjohtajisto hyväksyi valiokunnan mietintöjen pohjalta esitykset nro 2 ja 6.

Valiokunta käsitteli myös valiokuntaehdotuksen pohjoiset merialueet käsittävästä oikeustieteellisestä tutkimuksesta ja Arktista koskevasta yleissopimuksesta. Ministerineuvostoa kehoitetaan ehdotuksessa vahvistamaan oikeustieteellistä tutkimusta pohjoisilla merialueilla ja luomaan yhteistyössä Arktisen neuvoston kanssa Arktista koskeva yleissopimus. Puheenjohtajisto hyväksyi asiasta esityksen nro 9.

Valiokunta järjesti vuoden aikana kaksi seminaaria, jotka käsitelivät terrorismin torjumista ja ihmisoikeuksia sekä tietotekniikkaa ja yksityisyyden suojaa. Ensimmäinen seminaari järjestettiin yhdessä puheenjohtajiston kanssa neuvoston Oslon-kokousten yhteydessä tammikuussa ja toinen yhdessä elinkeinovaliokunnan kanssa neuvoston Tukholman-kokousten yhteydessä huhtikuussa.

Vuosi 2007

Valiokunta päätti jatkaa ihmiskaupan vastustamista myös vuonna 2007. Lisäksi päätettiin käsitellä siirtolaisnaisten tasa-arvotilannetta, perheväkivaltaa ja vanhuksiin kohdistuvaa väkivaltaa. Perheväkivallan vastustaminen liittyy Euroopan neuvoston vuoden 2007 kampanjaan, jolla torjutaan naiseen kohdistuvaa läheisväkivaltaa. Valiokunta päätti järjestää perheväkivaltaa käsittelevän seminaarin neuvoston talvikokousten yhteydessä tammikuussa 2007.

4.5 Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta

Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunnan keskeisimpiä aiheita olivat vuoden aikana

Itämeren rehevöityminen, EU:n meripoliitiikan vihreä kirja ja radioaktiiviset jätteet. Niiden lisäksi valiokunta seurasi asioita, jotka liittyivät EU:n REACH-kemikaalilainsäädäntöön, merenkulun ympäristöturvallisuuteen, rannikkokalastuksen tulevaisuuteen, energiahuoltoon ja ympäristöä säästäviin energianlähteisiin sekä ilmastonmuutoksiin ja luonnonvarojen vaalimiseen.

Ilmastonmuutokset

Ilmastoasiat kuuluivat neuvoston istunnon pääaiheisiin, ja niistä keskusteltiin otsikolla ”Yhteiskunnallinen sopeutuminen ilmastonmuutokseen Pohjolassa”. Tässä yhteydessä käsiteltiin kaksi valiokunnan aloitetta, jotka koskivat ihmisen toiminnasta johtuvien ilmastonmuutosten torjumista (esitys nro 1) sekä arktista ilmastotutkimusta ja tutkimustulosten välittämistä.

Valiokunta keskusteli perusteellisesti Pohjoismaiden neuvoston vuoden 2006 luonto- ja ympäristöpalkinnon saajan *Bogi Hansenin* tutkimustuloksista, joiden mukaan kylmän veden virtaus arktisilta alueilta Atlantiin on vähentynyt 20 prosenttia viimeksi kuluneiden 50 vuoden aikana. Valiokunnan yleisenä päätelmänä oli, että muutosten suoria seurauksia on mahdotonta ennustaa, mutta merivirtojen – varsinkin Golfvirran – muutoksilla voi olla dramaattisia seurauksia Pohjoismaille.

Nopeat toimenpiteet välttämättömiä

Valiokunta keskusteli niin ikään Arktisen neuvoston raportista ”Arctic Climate Impact Assessment”, jossa käsitellään muun muassa jäämassojen sulamisen ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Vaikutukset näkyvät jo nyt esimerkiksi merenpinnan nousuna, merivirtojen muutoksina ja veden lämpötilan nousun aiheuttamina kasvihuonekaasupäästöinä.

Valiokunta oli yksimielinen siitä, että nyt tarvitaan välittömiä toimenpiteitä varsinkin hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Jos toimenpiteisiin ei ryhdytä, seuraukset ovat katastrofaaliset, joten päästövähennysten aiheuttamat kustannukset tuntuvat tältä pohjalta varsin kohtuullisilta.

Rikkaiden länsimaiden on kuljettava kehityksen kärjessä vähentämällä päästöjä ja kehittämällä uutta tekniikkaa ongelman ratkaisemiseksi. Samalla rikkaiden maiden on osoitettava solidaarisuutta kaikkein köyhimpiä maita kohtaan, jotka tulevat kärsimään pahiten päästöjen vaikutuksista.

4.6 Elinkeinovaliokunta

Elinkeinovaliokunta keskittyi vuoden aikana varsinkin rajaesteisiin erityisedustaja *Poul Schlüterin* loppuraportissa käsiteltäviin elinkeinoelämän rajaesteisiin. Valiokunta kiinnitti paljon huomiota myös ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena” -raportin seurantaan. Aiheesta keskusteltiin kansallisten parlamenttien elinkeino- ja talousvaliokuntien kanssa pidetyssä kokouksessa Tukholmassa 26. huhtikuuta. Kokouksen osanottajat olivat hyvin yksimielisiä raportin seurannan tarpeellisuudesta ja siitä, että kaikissa Pohjoismaissa ollaan hyvin kiinnostuneita keskustelemaan aiheesta myös jatkossa.

Samassa yhteispohjoismaisessa kokouksessa – joita valiokunta on aina pitänyt erittäin tärkeinä – pohdittiin myös rajaesteongelmia sekä kauppa- ja vientialan ongelmia. Lisäksi keskusteltiin alueellisista riskipääomarahastoista, kalastusyhteistyöstä, laivojen sähköisestä rekisteröinnistä ja työmarkkina-alan yhteispohjoismaisesta osaamiskeskuksesta. Kokouksessa sovittiin myös jatkokokousten pitämisestä yhteisten elinkeinopoliittisten asioiden käsittelemiseksi.

Sähköiset allekirjoitukset

Valiokunta käsiteli sähköisten allekirjoitusten käyttöönottoa Pohjoismaissa. Keskustelujen lähtökohtana oli raportti ”Pohjoismaiden viranomaisten sähköinen viestintä”, jonka oli laatinut Ruotsin valtiokonttori Pohjoismaiden ministerineuvoston toimeksiannosta. Valiokunta kuuli Lahden-kokouksessaan 20. syyskuuta muiden muassa

neuvottelevaa virkamiestä *Seppo Kurkista*, joka edusti liikenne- ja viestintäministeriön verkkoliiketoimintayksikköä. Valiokunnan tavoitteena oli ollut luoda sähköiset allekirjoitukset mahdollistava yhtenäinen infrastruktuuri, mutta se joutui toteamaan tavoitteen mahdottomaksi kansallisten erimielisyyksien vuoksi. Niinpä valiokunta päätti lopettaa keskustelun aiheesta.

Käsitellyt ehdotukset

Neuvoston puheenjohtajisto hyväksyi vuoden alussa yleiskokouksen puolesta kaksi esitystä (nro 2 ja 3), jotka perustuivat valiokunnan käsittelemään jäsenehdotukseen koordinoitusta pohjoismaisesta työmarkkinatiedotuksesta Baltian maissa ja Puolassa.

Kööpenhaminan istunnossa hyväksyttiin myös kaksi muuta valiokunnan käsittelemää jäsenehdotusta. Ehdotus, joka koski yrittäjyyden edistämistoimenpiteitä Pohjoismaissa, johti suositukseen nro 26. Rajaesteitä koskeneesta ehdotuksesta taas hyväksyttiin suositukset nro 12 ja 13.

4.7 Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitea keskusteli vuoden aikana työtapojensa ja työryhtinsä uudistamisesta. Komitea katsoi, että ulkopuolisilta konsulteilta tilattavien tarkastustoimeksiannosten toteutus- ja arviointiaikataulut ovat liian tiukat. Tämän vuoksi komitea päätti, että tarkastusprosessit kestäisivät jatkossa toimeksiannon laajuuden mukaan 1–2 vuotta nykyisen yhden vuoden sijasta. Tämä parantaisi myös komitean mahdollisuuksia tutustua kulloiseenkin tarkastuskohteeseen.

Komitea toivoi lisäksi yhteistyön tiivistämistä neuvoston valiokuntien, kansallisten valtuuskuntien ja puolueyhymien kanssa, jotka voisivat muun muassa tehdä aloitteita tulevista tarkastuskohteista.

Komitea päätti, että vuoden 2007 tarkastustoimeksianto koskisi Pohjoismaiden ministerineuvoston Venäjän- ja Baltian-toimistoja.

5

TIEDOTUS

Yleistä

Neuvoston yleistä tiedotusstrategiaa koordinoi Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteinen viestintäosasto, joka sijaitsee Kööpenhaminassa. Osastoon kuuluu useiden tiedottajien lisäksi kääntäjiä ja tulkkeja sekä julkaisu-yksikkö.

Suomen valtuuskunnalla oli yhä myös omaa tiedotustoimintaa, vaikka kaikkien muiden eduskunnan kansainvälisten asiain yksikössä toimivien kansainvälisten järjestöjen tiedotusvastuu siirtyi eduskunnan tiedotusyksikölle. Valtuuskunnan sihteeristö lähetti lukuisia lehdistötiedotteita ja järjesti ennen istuntoa lehdistötilaisuuden yhdessä pohjoismaisen yhteistyöministerin kanssa.

Puheenjohtajiston tiedotusryhmä

Puheenjohtajiston asettama ja kansanedustaja *Martin Saarikankaan* (kok) johtama tiedotusryhmä keskusteli neuvoston laajasta tiedotustarjonnasta ja -strategiasta.

Lehtimiesapurahat

Pohjoismaiden neuvosto jakaa vuosittain lehtimiesapurahoja kussakin Pohjoismaassa. Apurahaohjelman tarkoituksena on antaa toimittajille mahdollisuus raportoida Pohjoismaiden olosuhteista ja pohjoismaisesta yhteistyöstä. Suomen osuus apurahasummasta oli 90 000 Tanskan kruunua, eli noin 12 000 euroa.

Apurahan saajista päättivät puheenjohtajiston suomalaisjäsenet *Outi Ojala* (vas), *Martin Saarikangas* ja *Pehr Löfv* (r). Suomesta tuli kaikkiaan 41 hakemusta, ja apuraha myönnettiin 11 hakijalle.

Hufvudstadsbladetin toimittaja *Richard Brander* Kauniaisista sai 8 200 Tanskan kruunua (n. 1 100 euroa) perehtyäkseen Ruotsissa ja Tanskassa vuosien 1873–1924 pohjoismaiseen rahaunioniin; Ahvenanmaan radion ja tv:n uutispäällikkö *Bengt Hannus* Maarianhaminasta sai 13 000 Tanskan kruunua (n. 1 700 euroa) tutustuakseen Nuukissa Grönlannin itsehallintoon; vapaa toimittaja *Ville Hänninen* Helsingistä sai 3 800 Tanskan kruunua (n. 500 euroa) syventyäkseen Tanskassa paikallisiin sarjakuva- ja vahahmoihin ja niiden historialliseen kehitykseen; Puutekniikka-lehden päätoimittaja, rakennusarkkitehti *Kimmo Janas* Espoosta sai 7 000 Tanskan kruunua (noin 900 euroa) vieraillakseen Ruotsin Skellefteässä toimivassa puusepänteollisuuden pohjoismaisessa yhteistyöjärjestössä sekä valtion puulaboratoriossa; vapaa toimittaja *Kirsi-Klaudia Kangas* Ivalosta sai 7 500 Tanskan kruunua (n. 1 000 euroa) tutustuakseen Norjan Ruijassa kveenien historiaan, kielitilanteeseen ja kouluopetukseen; Vihreä Lanka -lehden toimittaja *Laura Kosonen* Helsingistä sai 6 000 Tanskan kruunua (n. 800 euroa) perehtyäkseen Tanskan ja Ruotsin siirtolaispolitiikkaan ja -tilanteeseen; Aamulehden taloustoimittaja *Aila-Liisa Laurila* Tampereelta sai 7 500 Tanskan kruunua (n. 1 000 euroa) tutkiakseen siirtolaisten koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia Ruotsissa; Ylen uutis- ja ajankohtaistoimituksen ulkomaanpäällikkö *Carita Pettersson* Tammisaaresta sai 7 000 Tanskan kruunua (n. 900 euroa) osallistuakseen Islannissa 11.–16.5.2006 järjestettävään kulttuuritapaamiseen; Kalevan toimittaja *Siru Sipola* ja Ylen Oulun-toimituksen toimittaja *Timo Sipola* Oulunsalosta saivat yhdessä 15 000 Tanskan kruunua (n. 2 000 euroa) tutustuakseen Islannin elinkeinoelämään ja tulevaisuudenviisioihin sekä maan rooliin EU:n pohjoisessa ulottuvuu-

dessa; Nelosen poliittinen toimittaja *Timo Toropainen* Helsingistä sai 9 000 Tanskan kruunua (n. 1 200 euroa) selvittääkseen Islannissa, miten maan elinkeinoelämä on onnistunut laajentumaan niin nopeasti muun

muassa Suomeen ja Itä-Häme-lehden toimittaja *Heljä Uusitalo* Heinolasta sai 6 000 Tanskan kruunua (n. 800 euroa) tutustuakseen metsäsuomalaisten kulttuuriperintöön muun muassa Värmlannin metsäalueilla.

6

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON PALKINNOT

Pohjoismaiden neuvostolla on neljä palkintoa: kirjallisuuspalkinto, musiikkipalkinto, luonto- ja ympäristöpalkinto sekä elokuvapalkinto. Palkinnot jaetaan vuosittain samansuuruisina, eli 350 000 Tanskan kruunua (noin 47 000 euroa) kukin.

Kirjallisuuspalkinto Ruotsiin

Neuvoston kirjallisuuspalkinnon perustivat Pohjoismaiden hallitukset vuonna 1961, ja se jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 1962. Sen jälkeen kirjallisuuspalkinto on myönnetty vuosittain kaunokirjalliselle teokselle, joka on kirjoitettu jollakin Pohjoismaiden kielistä. Palkinnolla halutaan lisätä kiinnostusta naapurimaiden kielisiin ja kirjallisuuteen sekä vahvistaa Pohjoismaiden kulttuurista yhteenkuuluvuutta. Myös Grönlannin, Färsearten ja saamelaisalueen kirjailijayhdistykset voivat asettaa ehdolle kirjoja.

Palkinnonsaajan valitsee pohjoismainen palkintolautakunta. Lautakunnan suomalaisjäsenet olivat lehtori *Anna Hollsten* ja kulttuuritoimittaja *Elisabeth Nordgren* sekä varajäsenet kirjallisuuskriitikko *Timo Härmäläinen* ja toimittaja *Bror Rönnholm*.

Palkinto luovutettiin neuvoston Kööpenhaminan-istunnon yhteydessä pidetyssä tilaisuudessa ruotsalaiskirjailija *Göran Sonnevill*e runokokoelmasta ”Oceanen” (Albert Bonniers Förlag, 2005). Palkintolautakunta korosti perusteluissaan, että kokoelma on ”sanameri, johon voi astua ja uppoutua. Se kattaa elämän ja poetiikan, joka on yhä elinvoimainen, keskeneräinen ja etsivä. Sonnevi kirjoittaa erittäin ajankohtaista runoutta, joka käy jatkuvaa vuoropuhelua paitsi poliittisten ja sosiaalisten tapahtumien myös syyllisyyttä ja vastuuta koskevien henkilökohtaisten kysymysten kanssa”.

Suomesta oli asetettu ehdolle *Asko Sahlbergin* romaani ”Tammilehto” (WSOY, 2004) sekä *Fredrik Långin* romaani ”Mitt liv som Pythagoras” (Schildts Förlag, 2005). Teos on ilmestynyt suomeksi nimellä ”Elämäni Pythagoraana” *Marja Kyrön* suomentamana ja Tammen kustantamana.

Musiikkipalkinto Norjaan

Luovalle ja esittäville säveltaiteelle myönnettävä neuvoston musiikkipalkinto jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 1965. Aluksi palkinto jaettiin joka toinen vuosi, mutta vuodesta 1990 lähtien se on jaettu vuorovuosin luovalle säveltaiteelle, eli jonkin elossa olevan pohjoismaisen säveltäjän teokselle, ja vuorovuosin esittäville säveltaiteelle. Tänä vuonna oli vuorossa luova säveltaide.

Pohjoismainen musiikkikomitea NOMUS asettaa joka vuosi pohjoismaisen palkintolautakunnan, jonka jäsenet valitaan palkinnon saantivuorossa olevilta musiikin aloilta. Vuoden 2006 palkintolautakunnan suomalaisjäsen oli *Juhani Liimatainen*.

Palkinto luovutettiin neuvoston Kööpenhaminan-istunnon yhteydessä norjalais säveltäjä *Natasha Barrettille* teoksesta ”...feters...”. Palkintoa tavoitteli 12 elektroakustista teosta, ja palkintolautakunta perusteli valintaansa seuraavasti: ”Tämän vuoden voittajateokselle on ominaista ennen muuta kypsä, vahva ja vakuuttava taiteellinen ilmaisu, joka välittyy tinkimättömästi ja uskottavasti. ’...Feters...’ on radikaali ja uudistava elektroakustinen musiikkiteos, jossa konkreettista ja elektronista äänimateriaalia jäsennetään hienovaraisen taiteellisen vaitton sekä elinvoimaisen ja värikylläisen soinnillisuuden avulla.”

Suomesta oli asetettu ehdolle *Kimmo Hakolan* oratorio ”Le Sacrifice” ja *Jubani Nuorvalan* teos ”Beat Routes”.

Luonto- ja ympäristöpalkinto Färsaarille

Neuvoston luonto- ja ympäristöpalkinto perustettiin vuonna 1994 kahden kulttuuripalkinnon rinnalle. Sääntöjen mukaan palkinto voidaan antaa henkilölle, jonka panos pohjoismaisen luonnon ja ympäristön hyväksi on merkittävä, tai ryhmälle, järjestölle, tiedotusvälineelle, yritykselle tai laitokselle, joka on ottanut esimerkillisesti luonnon ja ympäristön huomioon omassa toiminnassaan.

Palkinnonsaajan valitsee pohjoismainen lautakunta. Lautakunnan suomalaisjäsenet olivat vuonna 2006 Suomen ympäristökeskuksen ylijohtaja *Lea Kauppi* ja lehtori *Erland Eklund* Svenska social- och kommunalhögskolanista. Varajäseninä olivat ympäristöneuvos *Sauli Rouhinen* ympäristöministeriöstä sekä päätoimittaja *Jorma Laurila* Suomen Luonto -lehdestä.

Pohjoismainen palkintolautakunta päätti myöntää palkinnon färsaarelaiselle professorille, kirjailijalle ja keskustelijalle *Bogi Hansenille* laajoista tutkimuksista, jotka käsittelevät ilmastoa ja Pohjoismaiden merialueita. Palkintolautakunta korosti erityisesti Hansenin pitkäaikaista tutkimustyötä, joka keskittyy merivirtoihin ja muun muassa Golfvirran suunnan mahdolliseen muuttumiseen. Hansen on myös välittänyt ilmastomuutoksia koskevaa tietoa helpotajuisesti ja innostavasti ja tuonut siten näitä

asioita suuren yleisön sekä tutkijoiden ja poliitikkojen tietoisuuteen.

Suomesta palkintoa tavoitteli Ilmari-ilmastotiedotushanke.

Elokuvapalkinto Ruotsiin

Neuvosto hyväksyi vuoden 2004 istunnossaan suosituksen pohjoismaisesta elokuva-palkinnosta, joka jaettaisiin vuosittain vuodesta 2005 lähtien. Palkittavan elokuvan tulee sääntöjen mukaan liittyä pohjoismaiseen kulttuuripiiriin ja olla taiteellisesti omaperäinen. Palkintosumma jaetaan tasan käsikirjoittajan, ohjaajan ja tuottajan kesken.

Palkintolautakunnan suomalaisjäsenet olivat toimittajat *Kati Sinisalo* ja *Antti Selkokari*. Varajäsenenä oli toimittaja *Markus Määttänen*.

Vuoden 2006 elokuvapalkinnon sai *Josef Faresin* käsikirjoittama ja ohjaama ruotsalaiselokuva ”Zozo”, jonka on tuottanut *Anna Anthony*.

Palkintolautakunnan mukaan ”Zozo on koskettava ja ajankohtainen elokuva lapsen selviytymisstrategioista sodan, surun ja vieraan kulttuurin keskellä. Elokuvasa käyttää laajaa ilmaisukehystä, ja sen vahva ja realistinen tarina yhdistyy kauniiseen kuvakieleen, fantasiaan sekä huumoriin. Zozo tarjoaa ymmärrettävän ja oivaltavan näkökulman ajankohtaisiin konflikteihin, ja se uudistaa osaltaan pohjoismaisen kasvutarinan pitkää perinnettä ammentamalla luovia vaikutteita eri elokuvakulttuureista”.

Suomesta oli asetettu ehdolle *Jouko Aaltosen* dokumentti ”Kenen joukoissa seisot ” ja *Klaus Härön* elokuva ”Äideistä parhain”.

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ORGANISAATIO

Pohjoismaiden neuvosto on yli 50 vuotta vanha Pohjoismaiden parlamenttien ja hallitusten yhteistyöelin. Neuvoston perustivat vuonna 1952 Tanska, Islanti, Norja ja Ruotsi. Suomi liittyi neuvostoon vuonna 1955. Yhteistyön perustana ovat vuonna 1962 solmittu Helsingin sopimus muutoksineen ja neuvoston työjärjestys.

Helsingin sopimuksen viimeisimmät muutokset tulivat voimaan vuoden 1996 alussa ja neuvoston työjärjestyksen muutokset vuoden 2002 alussa. Työjärjestykseen tehdyt muutokset liittyivät vuoden 2001 istunnossa hyväksytyihin neuvoston ja sen työn uudelleenjärjestelyihin, joiden myötä muun muassa neuvoston valiokuntarakenne uudistui.

Pohjoismaiden neuvoston työhön osallistuvat Pohjoismaiden lisäksi myös Färsaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan itsehallintoalueet.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on Pohjoismaiden hallitusten yhteistyöelin. Se panee täytäntöön Pohjoismaiden neuvoston suosituksia ja antaa puolestaan neuvostolle hyväksyttäväksi omia ehdotuksiaan. Ministerineuvosto antaa neuvostolle vuosittain kertomuksen toiminnastaan sekä seuraavan vuoden budjettiesityksen ja toimintasuunnitelman. Ministerineuvosto laatii myös sektorikohtaisia suunnitelmia politiikan eri osa-alueille.

Sekä neuvoston että ministerineuvoston puheenjohtajuus vaihtuu säännöllisesti Pohjoismaiden välillä. Kierrossa noudatetaan kaavaa, jonka mukaan ministerineuvoston puheenjohtajuus edeltää neuvoston puheenjohtajuutta siten, että sama maa on peräkkäisinä vuosina ministerineuvoston ja sen jälkeen neuvoston puheenjohtajana. Tanska oli vuonna 2006 neuvoston ja Norja ministerineuvoston puheenjohtajamaa.

14.1 Yleiskokous

Neuvoston yleiskokouksen muodostavat 87 Pohjoismaiden ja itsehallintoalueiden parlamenteista valittua jäsentä sekä hallitusten edustajat, jotka ovat Pohjoismaiden hallitusten ministereitä.

Yleiskokous kokoontuu istuntoon keran vuodessa syksyisin. Helsingin sopimuksen mukaan on lisäksi mahdollista kutsua koolle ylimääräinen istunto tai teemaistunto. Äänioikeus neuvostossa on vain valituilla jäsenillä eli parlamentaarikoilla. Istunnot järjestetään vuorotellen kussakin Pohjoismaiden pääkaupungissa.

Yleiskokous on neuvoston korkein päätävä elin. Sen tehtävänä on antaa suosituksia ja lausuntoja, vahvistaa neuvoston työjärjestys, valita neuvoston presidentti sekä puheenjohtajiston ja neuvoston muiden elinten jäsenet ja päättää seuraavan istunnon aika ja paikka.

14.2 Puheenjohtajisto

Neuvoston puheenjohtajiston muodostavat presidentti, varapresidentti ja yksitoista muuta jäsentä, jotka yleiskokous valitsee. Jokaisen viiden maan valtuuskunnan ja jokaisen puolueryhmän on oltava edustettuna puheenjohtajistossa. Puheenjohtajiston puheenjohtajina toimivat neuvoston presidentti ja varapresidentti, jotka valitaan maasta, jossa neuvoston istunto kulloinkin pidetään. Vuoden 2006 istunto pidettiin Kööpenhaminassa ja puheenjohtajuus oli Tanskalla. Vuoden 2007 alussa puheenjohtajuus siirtyi Norjalle.

Puheenjohtajisto on neuvoston ylin päätävä elin, kun yleiskokous ei ole koolla, ja

sillä on tällöin yleiskokouksen päätöksenteo- ja valtuudet.

Puheenjohtajisto valmistelee yleisiä poliittisia ja hallinnollisia asioita, mukaan lukien Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti sekä ulko- ja turvallisuuspoliittiset asiat ja neuvoston kansainvälinen yhteistyö.

Puheenjohtajisto johtaa ja koordinoi neuvoston toimintaa. Sen tulee varmistaa, että neuvoston toiminta nivoutuu yhteen kansallisten parlamenttien ja kansainvälisten järjestöjen toiminnan kanssa.

Puheenjohtajisto hoitaa neuvoston juoksevat asiat istunnoissa ja niiden välillä. Puheenjohtajisto käsittelee lisäksi ne jäsen-ehdotukset, joita ei lähetetä valiokuntien käsittelyyn. Se voi toimia yleiskokouksen puolesta ja tehdä esityksiä tai antaa lausuntoja yhteistyöhön liittyvistä asioista, joiden käsittely ei voi odottaa seuraavaan istuntoon.

14.3 Valiokunnat

Neuvostossa on viisi valiokuntaa: kulttuuri- ja koulutusvaliokunta, hyvinvointivaliokunta, kansalais- ja kuluttajavalio- kunta, ympäristö- ja luonnonvaravalio- kunta ja elinkeinovaliokunta. Kullakin valiokunnalla on oltava puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Valiokunnissa on viisitoista jäsentä, paitsi hyvinvointivaliokunnassa neljätoista.

Valiokunnat valmistelevat asioita yleiskokouksen tai puheenjohtajiston päätettäviksi. Ne käsittelevät jäsen-ehdotuksia, ministerineuvoston ehdotuksia, pohjoismaisten laitosten kertomuksia, ministerineuvoston ilmoituksia hyväksytyjen suositusten toteuttamisesta, saapuneita kirjelmiä ja muita asioita. Myös ministerineuvoston selonteko yhteistyön suunnitelmista ja budjettiesitys käsitellään kaikissa valiokunnissa.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Valiokunta käsittelee kysymyksiä, jotka liittyvät pohjoismaiseen ja kansainväliseen taiteeseen ja yleiskulttuuriin, monikulttuu-

riseen Pohjolaan, elokuvaan ja tiedotusvälineisiin, kieliin, urheiluun, Norden-yhdistyksiin ja vapaaehtoissektoriin, lasten- ja nuorten kulttuuriin, perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksiin, pohjoismaisiin koulutusmarkkinoihin, kansansivistykseen ja aikuiskoulutukseen, elinikäiseen oppimiseen sekä tutkimukseen, tutkijakoulutukseen ja tutkijainvaihtoon.

Hyvinvointivaliokunta

Valiokunta käsittelee hyvinvoinnin järjestelmiä ja muita turvajärjestelmiä, sosiaali-, terveys- ja vammaisasi- oita, rakentamista ja asumista, perhe-, lapsi- ja nuorisopoliittisia kysymyksiä sekä huumeiden ym. päihteen väärinkäyttöön liittyviä asioita.

Kansalais- ja kuluttajavalio- kunta

Valiokunta valmistelee kansalaisten ja kuluttajien oikeuksiin liittyviä asioita ja niiden lisäksi yleisluonteisia, muun muassa demokratiaan, ihmisoikeuksiin ja tasa- arvoon liittyviä asioita. Sen vastuulle kuuluvat seuraavat politiikan alueet: demokratia, ihmisoikeudet, kansalaisten oikeudet, tasa- arvo, kuluttaja-asiat, elintarviketurvallisuus, rikollisuuden torjunta, myös kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin torjunta, oikeus- poliittiset asiat, siirtolais- ja pakolaispolitiikka sekä rasmin vastainen yhteistyö.

Ympäristö- ja luonnonvarainvaliokunta

Valiokunnalle kuuluvat ympäristöä, maa-, metsä- ja kalataloutta, kestävää kehitystä ja energiaa koskevat kysymykset. Valiokunnalla on yleisvastuu kestävästä kehityksestä ja siten myös maa-, metsä- ja kalatalouden elintarvikeosuudesta.

Elinkeinovaliokunta

Valiokunta käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat talouden ja tuotannon perusedellytyksiä, elinkeinoelämää/teollisuutta, sisä- markkinoita, vapaata liikkuvuutta, rajaes-

teiden poistamista, kauppaa, alueita ja rakennetukea, työllisyyttä ja työmarkkinoita, työympäristöä, infrastruktuuria/liikennettä, viestintää ja tietotekniikkaa.

14.4 Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitean tehtävänä on tarkastaa yhteispohjoismaisin varoin rahoitettavaa toimintaa ja vastata siitä pohjoismaisen yhteistyön tarkastustoiminnasta, josta yleiskokous päättää. Komitea vastaa myös Helsingin sopimuksen, muiden pohjoismaista yhteistyötä koskevien sopimusten, neuvoston työjärjestyksen ja muiden sisäisten määräysten tulkintaan liittyvistä asioista sekä osallistuu näiden säännösten muutosvalmisteluihin.

14.5 Vaalikomitea

Vaalikomitea valmistelea kaikki ne vaalit, jotka yleiskokous toimittaa, sekä mahdolliset täydennysvaalit, jotka puheenjohtajisto toimittaa neuvoston puolesta. Vaalikomiteassa on seitsemän jäsentä.

14.6 Valtuuskunnat

Kunkin maan valitut jäsenet, varajäsenet ja hallituksen edustajat muodostavat maansa valtuuskunnan neuvostossa. Suomen valtuuskuntaan kuuluu 18 eduskunnan ja kaksi Ahvenanmaan maakuntapäivien valitsemaa jäsentä sekä hallituksen määräämät edustajat.

Tanskan valtuuskuntaan kuuluu 16 kansankäräjien valitsemaa jäsentä, kaksi jäsentä Färsearilta ja kaksi Grönlannista. Norjan ja Ruotsin valtuuskunnissa on 20 suurkäräjien ja valtiopäivien valitsemaa jäsentä, ja Islannin valtuuskunnassa on seitsemän yleiskäräjien valitsemaa jäsentä.

14.7 Puolueryhmät

Parlamentit valitsevat neuvoston jäsenet ja varajäsenet puolueiden voimasuhteiden mukaan. Luottamuspaikkojen jakoa ja mo-

nia käsiteltäviä asioita valmistellaan puolueeryhmissä ennen neuvoston elinten päätöksiä. Puolueryhmiä on neljä: keskiryhmä, sosiaalidemokraatit, konservatiivit ja vasemmostososialistinen vihreä ryhmä.

14.8 Sihteeristö

Pohjoismaiden neuvoston sihteeristöä johtaa neuvoston johtaja. Sihteeristössä on noin 20 työntekijää, ja se sijaitsee Kööpenhaminassa samassa rakennuksessa ministerineuvoston sihteeristön kanssa. Kansallisten valtuuskuntien sihteeristöt sijaitsevat kansallisten parlamenttien kanslioissa. Suomen valtuuskunnan sihteeristötehtävistä vastaa eduskunnan kansainvälisten asiain yksikkö. Myös puolueeryhmillä on omat sihteeristönsä. Neuvoston johtaja, kansallisten valtuuskuntien sihteerit ja puolueeryhmien sihteerit tapaavat sihteeristökokouksissa, joissa valmistellaan puheenjohtajiston työtä.

14.9 Pääministerit

Pääministereillä on yleisvastuu pohjoismaisesta yhteistyöstä. Heidän tehtävänä on nivoa Pohjoismaiden välinen yhteistyö eurooppalaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Pääministerit kokoontuvat säännöllisesti kolme tai neljä kertaa vuodessa. Puheenjohtajamaalla on vastuu kokouksista, jotka voivat olla luonteeltaan varsinaisia tai ylimääräisiä. Vuonna 2006 ministerineuvoston puheenjohtajuus oli Norjalla, ja vuonna 2007 se siirtyi Suomelle.

14.10 Yhteistyöministerit

Kaikilla Pohjoismailla on erityinen pohjoismainen yhteistyöministeri, joka johtaa ja koordinoi ministerineuvoston toimintaa.

Suomen valtuuskunta tekee tiivistä yhteistyötä yhteistyöministerin ja hänen ulkoministeriössä sijaitsevan Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristönsä kanssa. Yhteistyöministerin tehtäviin kuuluu pohjoismaisen yhteistyön koordinointi hallituksessa, ja hän on vastuussa yhteistyöbudjetin käsittelystä.

14.11 Pohjoismainen yhteistyökomitea

Pääministereitä ja yhteistyöministereitä avustaa pohjoismainen yhteistyökomitea

(PYK), jossa ovat mukana ulkoministeriöiden pohjoismaisen yhteistyön sihteeristöjen päälliköt. Komitea toimii myös Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön ja sen pääsihteerin hallituksena.

Esitykset, suositukset ja sisäiset päätökset 2006

Puheenjohtajiston hyväksymät esitykset tammi–lokakuussa 2006

Esitys 1/2006¹ Ihmisen toiminnasta johtuvien ilmastomuutosten torjuminen (A 1363/miljö)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) 2) *että* se ylläpitää ja vahvistaa sekä pohjoismaisella tasolla että kaikilla asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla pyrkimyksiään lieventää ja torjua ihmisen toiminnasta johtuvia ilmastomuutoksia

2) *että* se järjestää konferenssin, jossa selvitetään mahdollisuuksia toteuttaa yhteispohjoismaisia tutkimus- ja kehityshankkeita pyrkien parantamaan kaavoituksen valmiuksia ottaa tulevat ilmastomuutokset huomioon yhteiskuntasuunnittelussa. Konferenssi tulee suunnata Pohjoismaiden poliitikoille, tutkijoille ja eri maantieteellisten tasojen kaavoitusviranomaisille. Konferenssi tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan vuoden 2006 kuluessa, ja sen suunnitteluun on suotavaa ottaa mukaan myös Nordregio sekä Pohjoismaiden neuvosto.

3) *että* se selvittää, onko Pohjoismaiden tarpeen tehdä yhteistyötä rakentamista ja muuta fyysistä infrastruktuuria koskevien määräysten, vaatimusten ja ohjeiden tarkistamiseksi odotettavissa olevien, aiempaa äärimmäisempien ilmasto-olosuhteiden valossa.

Esitys 2/2006² Pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön ohjelma ja periaatteet (B 240/medborgar)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se panee täytäntöön ministerineuvoston ehdotuksen pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön ohjelmaksi ja periaatteiksi (B 240/medborgar).

Esitys 3/2006³ Yhteinen tiedottaminen Pohjoismaiden työmarkkinoista Baltian maissa ja Puolassa (A 1376/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se arvioisi mahdollisimman nopeasti, tarvitaanko Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa 1. toukokuuta 2006 alkaen yhteistä ja/tai koordinoitua tiedotusta (toiminnan, portaalin tai verkoston muodossa) pohjoismaisista työmarkkinoista, ja pohtisi, miten mahdollinen tiedotustoiminta voitaisiin parhaiten toteuttaa kussakin maassa.

¹ Puheenjohtajiston päätös 25. tammikuuta 2006 Oslossa

² Puheenjohtajiston päätös 25. tammikuuta 2006 Oslossa

³ Puheenjohtajiston päätös 26. huhtikuuta 2006 Tukholmassa

Esitys 4/2006⁴***Pohjoismainen rikosentorjuntabanke laittoman työvoiman välittämisen estämiseksi Baltian maista ja Puolasta (A 1376/näring)***

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne toteuttaisivat osana työmarkkina-alan yhteistyötä koordinoitun pohjoismaisen rikosentorjuntahankkeen, jolla torjuttaisiin laittoman työvoiman välittämistä Baltian maista ja Puolasta tiiviissä yhteistyössä näiden maiden kanssa.

Esitys 5/2006⁵***Raportti ja konferenssi yhteiskuntaturvallisuudesta (A 1364/presidiet)***

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se laatisi tässä mietinnössä esitetyt näkemykset huomioon ottaen raportin [*esitä mahdollisesti aikataulu*] yhteiskuntaturvallisuuutta koskevan pohjoismaisen yhteistyön tilanteesta, kehityssuunnista ja tavoitteista. Raportin tulisi lisäksi sisältää arvioita ja kannanottoja ministerineuvoston tulevasta toiminnasta yhteiskuntaturvallisuuuden alalla. Yhtenä päätavoitteena tulee olla se, että selvitetään mahdollisuudet vahvistaa entisestään tämän alan pohjoismaista hyötyä. Raportissa on näin ollen kiinnitettävä huomiota erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- yhteiskuntaturvallisuuuteen liittyvän tutkimuksen ja tietopohjan vahvistaminen: tämä käsittää muun muassa uusien turvallisuusuhkien syyt, luonteen, kehityskulun ja seuraukset, erilaiset keinot uhkien torjumiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi sekä seikat, jotka oikeusvaltion on otettava huomioon uusien uhkien ja riskien vastaisissa toiminnaissa
- Pohjoismaiden välinen yhteiskuntaturvallisuuutta koskeva kokemustenvaihto ja käytännön yhteistoiminta: tämän tulee muun muassa valaista, miten laajaa ja mahdollista on hallitus- ja viranomaistason yleiskoordinointi, yhteinen operatiivinen suunnittelu ja yhteistoiminta sekä aikaisemmasta yhteistyöstä saatujen kokemusten yhteinen arviointi esimerkiksi tsunamikatastrofin, hirmumyrsky Gudrunin, lintuinfluenssan ja vastaavien yhteydessä.
- terrorismin torjunta ja ihmisoikeuksien suojeleminen: tässä tulee muun muassa käsitellä kyseisen alueen lainsäädännön eroja ja yhtäläisyyksiä Pohjoismaissa sekä mahdollisuuksia vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä perustavaa laatua olevien ihmisoikeuksien ja kansalaisyhteisöjen ja -vapauksien turvaamiseksi terrorismin vastaisen taistelun yhteydessä

2) *että* se järjestäisi yhdessä muun muassa Pohjoismaiden neuvoston ja asianomaisten viranomaisten sekä muiden pohjoismaisten laitosten/järjestöjen kanssa vuoden 2007 aikana konferenssin, jonka teemana on yhteiskuntaturvallisuuuteen liittyvä pohjoismainen yhteistyö.

Esitys 6/2006⁶***Korvaamisperiaatteen vahvistaminen EU:n kemikaalilainsäädännössä REACHissa (A 1386/medborgar/miljö/näring)***

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Tanskan, Suomen ja Ruotsin hallituksille sekä Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

⁴ Puheenjohtajiston päätös 26. huhtikuuta 2006 Tukholmassa

⁵ Puheenjohtajiston päätös 26. huhtikuuta 2006 Tukholmassa

⁶ Puheenjohtajiston päätös 27. kesäkuuta 2006 Torshavnissa

että maat sekä yhdessä että erikseen pyrkisivät Euroopan parlamentin hyväksymän korvaamisperiaatteen vahvistamiseen tavoitteena REACHin pikainen hyväksyminen ja sitä kautta ympäristön ja terveyden sekä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien parantaminen kemikaaleja käytettäessä.

Esitys 7/2006⁷ Pohjoiset alueet painopisteenä Pohjoismaiden ympäristöpolitiikassa (A 1387/miljö)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) *että* ne pyrkisivät tuomaan arktiset kysymykset selkeästi esille EU:n tulevassa pohjoisen ulottuvuuden politiikassa ja strategiassa ja selvittäisivät samalla, tarvitaanko pohjoisen ulottuvuuden tällä osa-alueella mahdollisesti erityistä EU-rahoitusta ja että ne pyrkisivät ankkuroimaan arktiset kysymykset yksiselitteisesti myös EU:n komission elimissä.

2) *että* ne pyrkisivät siihen, että Arktinen neuvosto Pohjoismaiden puheenjohtauskausilla 2007–2012 laatisi arktisten merialueiden off-shore-toimintaa sekä näiden haavoittuvien alueiden kautta kulkevien öljyn, kaasun ja muiden vaarallisten aineiden merikuljetuksia varten yhteiset ympäristövaatimusten vähimmäisstandardit.

3) *että* ne sopisivat siitä, että vuoden 2006 loppuun mennessä tehdään päätös Arktisen neuvoston pysyvistä sihteeristöstä – ainakin kaudelle 2007–2012.

Esitys 8/2006⁸ Lintuinfluenssan torjuminen ja pohjoismainen rokote-tuotanto (A 1383/välfärd)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne käynnistävät muodollisen yhteistyön tarkoituksena vaihtaa kokemuksia, koordinoita panoksia ja tukea ja ymmärtää toisten panoksia ja toimia tartuntasuojan ja lintuinfluenssan torjumiseen liittyvässä työssä.

Esitys 9/2006⁹ Pohjoiset merialueet käsittävä oikeustieteellinen tutkimus ja Arktista koskeva yleissopimus (A 1392/medborgar)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* vahvistetaan oikeustieteellistä tutkimusta pohjoisilla merialueilla ilmenevien uusien mahdollisuuksien ja haasteiden yhteydessä

2) *että* yhteistyössä Arktisen neuvoston kanssa pyritään luomaan Arktista koskeva yleissopimus.

⁷ Puheenjohtajiston päätös 20. syyskuuta 2006 Lahdessa

⁸ Puheenjohtajiston päätös 20. syyskuuta 2006 Lahdessa

⁹ Puheenjohtajiston päätös 20. syyskuuta 2006 Lahdessa

Esitys 10/2006¹⁰ Käymäläjätepäästöjen valvontajärjestelmä Itämerellä (A 1385/miljö)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) *että* ne selvittäisivät HELCOM-yhteistyön puitteissa, onko mahdollista asettaa tiukat vaatimukset, joilla kiellettäisiin kokonaan käymäläjätteen laskeminen Itämerellä liikenneoviltä suurilta matkustaja- ja rahtialuksilta

2) *että* ne siinä tapauksessa pyrkisivät kohtuullisessa ajassa ottamaan käyttöön mahdolliset alueelliset tai yleiset kiellot sekä varmistamaan Itämeren satamien mahdollisuudet ottaa vastaan odotetut käymäläjättemäärät

3) *että* ne ennen sitovien määräysten käyttöönottoa pyrkisivät sopimuksin saamaan paljon käymäläjätettä mereen laskevien alusten varustamot keräämään ja jättämään jäte sopivilla vastaanottojärjestelmillä varustettuihin satamiin

4) *että* ne pyrkisivät kehittämään nykyisiä satamavalvontajärjestelmiä, jotta niillä pystyttäisiin tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti varmistamaan, että kaikki siihen velvoitetut alukset Itämerellä myös käytännössä jättäisivät kaiken velvoitteen alaisen jätteen satamiin.

Esitys 11/2006¹¹ Projektointialan koulutustarpeiden selvittäminen (A 1395/välfrärd)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden ministerineuvosto jatkaa Norjan sosiaali- ja terveyshallituksen johtaman hankkeen tukemista ja antaa sille tehtäväksi selvittää koulutustarvetta Pohjoismaissa ja tehdä ehdotuksia alan henkilökunnan täydennyskoulutuksesta

Pohjoismaiden neuvoston 58. istunnossa hyväksytyt suositukset

Suositus 12/2006 ”Vaubdittajajärjestelmät” rajaesteiden poistamiseksi (A 1397/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne asettuvat yhdessä tukemaan puheenjohtajamaa Norjan ehdottamia vaubdittajajärjestelmiä siten, että niille taataan mahdollisimman laajat juridiset valtuudet ja vaikuttavuus.

Suositus 13/2006 Rajaesteiden poistamiseen tähtäävän työn aikarajat (A1397/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se huolehtii konkreettisten aikarajojen asettamisesta rajaesteiden purkamiseen tähtäville toimenpiteille tulevaisuudessa.

¹⁰ Puheenjohtajiston päätös 31. lokakuuta 2006 Kööpenhaminassa

¹¹ Puheenjohtajiston päätös 31. lokakuuta 2006 Kööpenhaminassa

Suositus 14/2006 *Kulttuurista monimuotoisuutta käsittelevä ja rinnakkaineloa edistävä ohjausryhmä (A 1398/presidiet)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että perustetaan ohjausryhmä, joka ottaa vastuun aloitteesta kulttuurisen monimuotoisuuden kohtaamiseksi ja rinnakkaineloa edistämiseksi monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Ohjausryhmän kokoonpanosta ja toimeksiannosta päätetään yhteistyössä Pohjoismaiden neuvoston kanssa. Ohjausryhmän tulee vastata siitä:

- *että* se tekee aloitteen pohjoismaiseksi keskustelufoorumiksi, jossa käsitellään kulttuurista monimuotoisuutta ja edistetään rinnakkaineloa monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Foorumin johtajana toimii ohjausryhmä.
- *että* se tekee keskustelufoorumin ja asiantuntijoiden esitysten pohjalta ehdotuksia siitä, miten virallinen pohjoismainen yhteistyö voi edistää kulttuurisen monimuotoisuuden ja rinnakkaineloa kohtaamista monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Ehdotus esitellään Pohjoismaiden neuvoston istunnossa vuonna 2007.
- *että* se Pohjoismaiden kestävä kehityksen indikaattorien ja tietojen kausittaisen yhteenvedon yhteydessä kehittää ja ottaa mukaan indikaattoreita, jotka kuvaavat Pohjoismaiden edistysaskelia toisesta kulttuurisesta ja etnisestä taustasta peräisin olevien henkilöiden kotouttamisessa.

Suositus 15/2006 *Pohjoismainen toimintasuunnitelma terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi ravitsemuksen ja liikunnan avulla (B 247/välfärd)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että se tekisi voitavansa pannakseen täytäntöön pohjoismaisen toimintasuunnitelman terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi ravitsemuksen ja liikunnan avulla.

Suositus 16/2006 *HIVin/AIDSin ja multiresistentin tuberkuloosin leviämisen estäminen Barentsin alueella (A 1382/välfärd)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
1) *että* se panostaa enemmän sosiaali- ja terveysalaan, erityisesti köyhyyden ja sosiaalisesti syrjäytyneiden kysymyksiin ja sen myötä ottaa esille HIV/AIDS- ja tuberkuloosiproblematiikan pohjoismaisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveyskumppanuudessa, jossa priorisoidaan myös Arkangelin ja Murmanskin alueita.

2) *että* se osoittaa vuoden 2008 budjettityössä ja siitä eteenpäin varoja sosiaali- ja terveysalan ohjelmiin, joissa keskitytään köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen sekä HIVin/AIDSin ja tuberkuloosin leviämisen nujertamiseen

2) *että* pohjoisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveyskumppanuuden alaryhmät raportoivat jatkuvasti Pohjoismaiden neuvostolle ohjelman edistysaskelista erityisesti HIViä/AIDSia ja tuberkuloosia koskevassa työssä.

Suositus 17/2006 *Lasten ja nuorten odotusajat psykiatriseen hoitoon Pohjoismaissa (A 1400/välfärd)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) *että* ne ryhtyvät tehokkaisiin toimiin hoidon saatavuuden parantamiseksi ja lasten ja nuorten hoitojono-ongelmien ratkaisemiseksi

2) *että* määritetään tavoitteita, joiden mukaan odotusaika ensimmäiseen konsultaatioon ei saa olla 7–10 päivää pidempi ja että kaikille potilaille laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma.

Suositus 18/2006 *Seksipalvelujen vastainen pohjoismainen kampanja (A 1381/medborgar)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se käyttäisi ainoastaan sellaisia hotelleja, jotka takaavat, etteivät ne osallistu seksipalvelujen välittämiseen ja että koko hotellin henkilökunta on saanut asiaa koskevat kirjalliset ohjeet.

2) *että* perustetaan verkkosivusto laillisella tavalla positiiviselle listalle rekisteröidyistä hotelleista, jotka takaavat, etteivät ne välitä seksipalveluita, ja jotka ovat antaneet suostumuksensa rekisteröintiin. Verkkosivun tulee kattaa kaikki Pohjoismaat ja lähialueet, joilla pohjoismaiset organisaatiot toimivat.

Suositus 19/2006 *Ihmiskaupan uhreiksi joutuneille perustettavat turvatalot (A 1391/medborgar)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se yhteistyössä maiden viranomaisten ja alan vapaaehtoisjärjestöjen kanssa tekee aloitteen Pohjoismaihin, Luoteis-Venäjälle ja Baltiaan ihmiskaupan uhreille perustettavista turvataloista, osallistumisesta niiden toimintaan, niille annettavasta toiminta-avustuksesta tai niiden osaamisen kehittämisestä.

2) *että* se tekee aloitteen ihmiskaupan uhriksi joutuneiden naisten suojeluun perehtyneiden sosiaalityöntekijöiden välisestä kokemuksenvaihdosta. Kokemusten vaihdon tavoitteena on suojataloissa tehtävän päivittäisen työn laadun varmistaminen ja tiedottaminen Pohjoismaissa, Luoteis-Venäjällä ja Baltiassa esiintyvistä ihmiskaupasta

Suositus 20/2006 *Seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvan ihmiskaupan torjuminen (A 1393/medborgar)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se laatii pohjoismaisen toimintasuunnitelman seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvan ihmiskaupan torjumiseksi. Siinä tulee paneutua sekä tehokkaampiin ihmiskaupan vastaisiin toimiin että mahdollisuuksiin tehdä tavoitteellista työtä prostituutiota koskevan asennemuutoksen puolesta. Toimintasuunnitelman suunnittelusta ja konkretisoinnista tulee keskustella Pohjoismaiden neuvoston kanssa.

Suositus 21/2006 *Pohjoismainen yhteistyö koskien liikenteen biopolttoaineita (A 1394/miljö)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallituksille,

1) *että* ne laativat kuljetussektorin polttoainehuollosta vuoteen 2020 ulottuvan pohjoismaisen vision ja strategian, joiden tarkoituksena on edistää sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden että polttoainehuoltotavoitteiden saavuttamista Pohjoismaissa

2) *että* ne tekevät yhteistyötä biopolttoaineiden tasapainoisen käytön lisäämiseksi Pohjoismaissa pitkällä aikavälillä – toisaalta vaikuttamalla aktiivisesti EU:n lainsäädäntöön, toisaalta vaihtamalla Pohjoismaiden kesken kokemuksia kannustavista toimintaedellytyksistä, ja toisaalta käynnistämällä yhteisiä tutkimus- ja esittelyhankkeita

3) *että* ne pyrkivät ehkäisemään pohjoismaalaisia uhkaavat uudet rajaesteet tekemällä yhteistyötä biopolttoaineiden standardien ja jakelunormien hyväksi.

Suositus 22/2006 *Vapaaehtoissektori (B 244/kultur)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se panee täytäntöön ministerineuvoston ehdotuksen Pohjoismaiden ministerineuvoston ja kansalaisyhteiskunnan strategiaksi (B 244/kultur) ottaen huomioon ehdotusta koskevassa mietinnössä esitetyt näkemykset

2) *että* se raportoi kansalaisjärjestöjen/etujärjestöjen kanssa tehdystä yhteistyöstä Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa ja vuosikertomuksessa sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston verkkosivuilla.

Suositus 23/2006 *Pohjoismainen kielipoliittinen julistus (B 245/kultur)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se toteuttaa ministerineuvoston ehdotuksen pohjoismaiseksi kielipoliittiseksi julistukseksi (B 245/kultur) ottaen huomioon ehdotusta koskevassa mietinnössä esitetyt näkökohdat

2) *että* se myöntää viittomakielille saman aseman kuin laissa säädettyille vähemmistökielille ja arvioi pohjoismaista kielisopimusta tältä kannalta

3) *että* se laatii toimenpide-/toimintasuunnitelman toteuttaakseen pohjoismaisen kielipoliittisen julistuksen tavoitteet

4) *että* se priorisoi tulevalla kaudella kielten ymmärtämiseen liittyviä toimia.

Suositus 24/2006 *Naapurimaiden tv-lähetysten näkyminen digitalisoinnin jälkeen (A 1388/kultur)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) *että* ne varmistavat pohjoismaisten yleisradiokanavien sisältymisen ohjelmatarjontaan digitaalilähetysten alkaessa

2) *että* ne toimivat digitaalitelevision teknisten standardien yhdenmukaistamisen puolesta.

Suositus 25/2006 *Nordplus-ohjelmat vuosina 2008–2011 (B 246/kultur)*

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa ministerineuvoston ehdotuksen Nordplus-ohjelmien kehittämiseksi (B 246/kultur) ottaen huomioon ehdotusta koskevassa mietinnössä esitetyt näkökohdat.

Suositus 26/2006 Yrittäjyys Pohjoismaissa (A 1396/näring)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että tehdään vertaileva tutkimus siitä, millaisiin toimiin Pohjoismaat ovat ryhtyneet helpottaakseen yrittäjyyttä ja uusien yritysten perustamista.

Suositus 27/2006 Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti vuodeksi 2007 (B 243/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) *että* se tekee muutokset Haloo Pohjola -puhelinpalvelun toimintaan yhdessä Pohjoismaiden neuvoston kanssa

2) *että* se jatkaa Orkester Nordenin rahoittamista vuonna 2007 ja pyrkii aktiivisesti takaamaan Orkester Nordenin taloudelliset ja organisatoriset olosuhteet pitkällä aikavälillä

3) *että* se varaa tarvittavia taloudellisia varoja pohjoismaisen Iltahämärässä-perinteen jatkamiseen Pohjoismaiden kirjastoissa

4) *että* se kohdentaa 3 miljoonaa Tanskan kruunua lähialueiden naisten suojelemiseen ihmiskaupalta

5) *että* se kohdan 4-4310-1 Projektivarat – sosiaali- ja terveydenhuoltopolitiikka puitteissa kohdentaa 2,5 miljoonaa Tanskan kruunua huumeiden vastaiseen yhteistyöhön

6) *että* se varaa 3 miljoonaa Tanskan kruunua aktiviteettien seuraamiseen ja käynnistämiseen lähtökohtana ”Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena” -raportti

7) *että* se kohdan 6-0960-1 kansalaisjärjestötoiminta Itämeren alueella puitteissa kohdentaa 1 miljoonaa Tanskan kruunua pohjoismais-balttilaiseen vapaaehtoisuustyöhön

8) *että* se korottaa kohdan 2-4120-2 Nordjobb määrärahaa 200 000 Tanskan kruunua

9) *että* se kohdentaa 1,5 miljoonaa Tanskan kruunua arktiseen ilmaston ja ympäristön tutkimukseen.

Korotetaan seuraavia määrärahoja:

Budjettikohdat (1 000 Tkr)

2-4120-1	Nordjobb	200
3-3310-1	Projektivarat – ympäristö	1.000
4-5150-1	Projektivarat – elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	1.000
	Korotukset yhteensä	2.200

Supistetaan seuraavia määrärahoja:

2-4110-1	Projektivarat – työmarkkinat ja työympäristö	-200
6-0870-1	Arktinen yhteistyöohjelma	-1000
5-1000-1	Rakenne-erä	-1.000
	Supistukset yhteensä	-2.200

Määrärahojen käyttötarkoituksen muutokset:

Budjettikohdat (1 000 Tkr)

-5150-1	Projektivarat – elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	1.000
2-2505-1	Käyttövarat – koulutus ja tutkimus	1.000
4-4310-1	Projektivarat – sosiaali- ja terveyspolitiikka	1.000
	Määrärahojen kokonaislisäys	3.000
	Rahoitus – käyttämättä jääneiden varojen käyttö	
4-5190-1	Expo 2005	-500
5-0185-1	Rajaesteiden poistaminen	-1.000
5-0190-1	Laitoksia koskevat uudistukset	-400
5-0195-1	Eurooppa-yhteistyö	-300
5-0435-1	Pääsihteerin käyttövaranto	-400
5-0445-1	Puheenjohtajamaan erä	-400
	Rahoitus	-3.000

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että ministerineuvoston ehdotus Pohjoismaiden neuvoston vuoden 2007 budjetiksi (C2) liitetään asiakirjoihin.

Erityisiä lausuntoja

Budjettikeskustelu

Pohjoismaiden neuvostoa on vuoden aikana informoitu Pohjoismaiden ministerineuvoston käynnistämistä budjettiprosessia koskevista uudistuksista. Pohjoismaiden neuvoston kannalta tärkein niistä on se, että budjettiasiakirjasta tulee läpinäkyvämpi niin, että poliittisten priorisointien tekeminen helpottuu. Pohjoismaiden neuvoston kannalta on tärkeää keskittyä poliittisiin priorisointeihin eikä takertua eri erien yksityiskohtiin. Edellytetään, että vuoden 2008 budjettiasiakirjat tulee muokata niin, että niistä käy selvästi ilmi budjettivarojen jakautuminen eri alueiden välillä.

Pohjoismaiden neuvosto toivoo budjettisuosituksen seurannan täsmentämistä, jotta neuvoston suosituksessa erityisesti painottamien kysymysten takaisinraportoinnista muuttuu jatkuvammaksi niin, että neuvosto pysyy ajan tasalla projektien/priorisointien edistymisestä.

Lisäksi Pohjoismaiden neuvosto toivoo, että tulevaisuudessa budjettiprosessin aikana käytäisiin aikaisempaa enemmän vuoropuhelua ministerineuvostojen sekä Pohjoismaiden neuvoston valiokuntien kanssa. Pohjoismaisen budjettiprosessin kannalta on ratkaisevaa, että eri ministerineuvostot ovat suuremmassa vastuussa oman sektorinsa budjetista sekä sitä koskevasta vuoropuhelusta Pohjoismaiden neuvoston vastaavan valiokunnan kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että budjettikeskustelut tulee aloittaa jo tammikuussa, jotta Pohjoismaiden neuvoston priorisoinnit tulevat selviksi. Tässä yhteydessä Pohjoismaiden neuvosto toivoo myös, että valitaan tiettyjä alueita, joita seurataan ja joihin keskitytään muutaman vuoden ajan ja joista käydään suoraa keskustelua asianomaisten ministerineuvostojen ja Pohjoismaiden neuvoston valiokuntien kanssa.

Kuluttajapolitiikka

Pohjoismaiden ministerineuvoston uudistamisen yhteydessä vuonna 2005 lakkautettiin kuluttaja-asioiden ministerineuvosto virallisena ministerineuvostona. Yhteis-

työtä kuitenkin jatketaan epävirallisella tasolla. Vuonna 2005 kuluttajapoliittiseen yhteistyöhön varatut määrärahat budjetoidaan rakenne-erän kautta. Pohjoismaiden neuvosto haluaa korostaa riittävän tosiasiallisen budjetin tärkeyttä yhteistyölle viitaten tämän alueen yhteistyöohjelmaan, joka koskee vuosia 2005–2010. Poliittiset priorisoinnit tulee tehdä vuoropuhelussa ja yhteistyössä Pohjoismaiden neuvoston kanssa.

Nordforsk

Budjettiehdotuksessa Nordforskin osuus on 100 miljoonaa Tanskan kruunua, mikä vastaa suurin piirtein kahdeksasosaa kokonaisbudjetista. Tutkimuspanostukset ovat massiiviset ja mukailevat hyvin pohjoismaisen yhteistyön poliittisia priorisointeja. Nordforskin organisaatio on saanut entistä itsenäisemmän aseman, oman hallinnon ja päätösvallan. Tämä noudattaa Pohjoismaiden itsenäisen ja riippumattoman tutkimuksen periaatetta. Ongelmana on kuitenkin, että suhteellisen suuri panostus Nordforskiin saattaa uhata pohjoismaista budjettia. Yllä mainitun mallin mukaisesti voidaan väittää, että Pohjoismaiden ministerineuvosto on enemmän tai vähemmän transit-tili eikä sillä todellisuudessa ole vaikutusvaltaa siihen, miten nämä 100 miljoonaa Tanskan kruunua jaetaan. Pohjoismaiden neuvoston mielestä pohjoismaisen yhteistyön budjetin reilut 800 miljoonaa Tanskan kruunua on kokonaisuudessaan hyvin vaatimaton summa ja siksi se tulee käyttää mahdollisimman tehokkaasti, jotta saadaan aikaan lisää pohjoismaista yhteistyötä. Parlamentaarista näkökulmasta on ratkaisevaa, että poliittinen järjestelmä voi vaikuttaa pohjoismaisen budjetin muotoiluun. Lisäksi Pohjoismaiden neuvoston tulee voida vaikuttaa tai ainakin luoda jonkin tyyppinen keskustelufoorumi voidakseen ehdottaa Nordforskin toiminnassa priorisoitavia alueita. Pohjoismaiden neuvoston kannalta on ratkaisevaa, että on mahdollista esittää poliittisia signaaleita Nordforskin painopistealueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee sopimuksen Nordforskin kanssa samalla kun varoja myönnetään budjetista. Tässä yhteydessä on tärkeää, että Pohjoismaiden neuvosto voi tehdä ehdotuksia siitä, mitä alueita parlamentit priorisoivat.

Kulttuurirahasto

Pohjoismaiden neuvosto on monena vuotena budjettityössä estänyt Pohjoismaisen kulttuurirahaston määrärahojen leikkauksia. Vuoden budjettiehdotuksessa Pohjoismaisen kulttuurirahaston määräraha pysyy vuoden 2006 tasolla. Budjettiehdotuksen sisäiset siirrot eivät toisin sanoen ole vaikuttaneet Pohjoismaiseen kulttuurirahastoon. Pohjoismaiden neuvoston mielestä Pohjoismainen kulttuurirahasto tulee pysyvästi säästää tältä budjettitekniseltä toimelta. Pohjoismaiden neuvoston mielestä tulee myös pohtia, korotetaanko Pohjoismaisen kulttuurirahaston määrärahaa tulevaisuudessa. Pohjoismaiden kulttuuriyhteistyön rakennemuutoksen tuloksena on myös tärkeää jatkaa Pohjoismaisen kulttuurirahaston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston välisen työnjaon tarkastelua. Sen on tapahduttava yhteistyössä Pohjoismaiden neuvoston kanssa.

Eriävä mielipide

Pohjoismaiden neuvoston konservatiivinen ryhmä toivoo budjetin yleistä noin 3 prosentin eli noin 25 miljoonan Tanskan kruunun leikkausta. Pohjoismaiden neuvoston muut puolue ryhmät eivät suhtaudu yksimielisesti tähän vaatimukseen, minkä myötä Pohjoismaiden neuvoston yleisen näkemyksen mukaan budjettikehys säilytetään budjettiehdotuksessa mainitulla tasolla.

Sisäiset päätökset

Sisäinen päätös 1/2006¹² Yhteiskuntaturvallisuuden alan raportoiija (A 1364/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto päättää,
että Pohjoismaiden neuvosto nimeää raportoiijan, jonka tehtävänä on seurata kehitystä ja pohjoismaista yhteistyötä yhteiskuntaturvallisuuden alueella.

Sisäinen päätös 2/2006 Rinnakkaineloon liittyvät päähaasteet Pohjoismaissa (A 1399/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto päättää,
että se hyväksyy rinnakkaineloa koskevat päähaasteet ja toimittaa niitä koskevan viestikapulan *Co-existence of Civilizations* -hankkeelle.

Sisäinen päätös 3/2006 Seksipalvelujen välittämisestä pitäytyvien hotellien käyttö (A 1381/presidiet)

Pohjoismaiden neuvosto päättää,
että hyväksyttäisiin sisäiset ohjeet siitä, että käytetään ainoastaan sellaisia hotelleja, jotka takaavat, etteivät ne osallistu seksipalvelujen välittämiseen ja että koko hotellin henkilökunta on saanut asiaa koskevat kirjalliset ohjeet.

Päätökset olla ryhtymättä toimenpiteisiin

- 1 Jäsen ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston erillisestä pohjoisten alueiden strategiasta (A 1375/miljö)¹³
- 2 Jäsen ehdotus ihmisen koskemattomuudesta ja turvaamisesta suurpedoilta (A 1384/miljö)¹⁴

Esitykset ja suositukset kronologisessa numerjärjestyksessä

A 1363/miljö	Jäsen ehdotus yhteisestä monialaisesta, kestävään yhteiskuntasuunnitteluun suuntautuvasta tutkimuksesta ilmastonmuutoksista selviytymiseksi Pohjoismaissa	Esitys 1
A 1364/presidiet	Jäsen ehdotus yhteiskunnalliseen turvallisuuteen liittyvän pohjoismaisen yhteistyön lisäämisestä	Esitys 5 ja IB 1
A 1375/miljö	Jäsen ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston erillisestä pohjoisten alueiden strategiasta	Ei toimenpiteitä.

¹² Puheenjohtajiston päätös 26. huhtikuuta 2006 Tukholmassa

¹³ Puheenjohtajiston päätös 29. kesäkuuta 2005 Bodössä

¹⁴ Puheenjohtajiston päätös 31. lokakuuta 2006 Kööpenhaminassa

A 1376/näring	Jäsenehdotus koordinoidusta pohjoismaisesta työmarkkinatiedotuksesta Baltian maissa ja Puolassa	Esitys 3 ja 4
A 1381/medborgar	Jäsenehdotus seksipalvelujen välittämisen vastaisesta pohjoismaisesta kampanjasta	Suositus 18 ja IB 3
A 1382/välfärd	Jäsenehdotus HIVin/AIDSin ja multiresistentin tuberkuloosin leviämisen estämiseksi tehtävän yhteistyön virallistamisesta Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Barentsin neuvoston välillä	Suositus 16
A 1383/välfärd	Jäsenehdotus lintuinfluenssan torjunnasta ja pohjoismaisesta rokotetuotannosta	Esitys 8
A 1384/miljö	Jäsenehdotus ihmisen koskemattomuudesta ja turvaamisesta suurpedoilta	Ei toimenpiteitä.
A 1385/miljö	Jäsenehdotus käymäläjätöpäästöjen valvontajärjestelmästä Itämerellä	Esitys 10
A 1387/miljö	Valiokuntaehdotus Arktiksen roolin vahvistamisesta EU:n pohjoisessa ulottuvuudessa ja yhteisten vähimmäisstandardien laatimisesta Barentsinmeren, Karanmeren ja Arktiksen alueilla	Esitys 7
A 1388/kultur	Jäsenehdotus naapurimaiden tv-ohjelmien näkyvyydestä Pohjoismaissa digitalisoinnin jälkeen	Suositus 24
A 1391/medborgar	Jäsenehdotus ihmiskaupan uhriksi joutuneiden naisten suojelusta	Suositus 19
A 1392/medborgar	Valiokuntaehdotus pohjoiset merialueet käsittävistä oikeustieteellisestä tutkimuksesta ja Arktista koskevasta kattavasta yleissopimuksesta	Esitys 9
A 1393/medborgar	Jäsenehdotus prostituution ja ihmiskaupan torjumisesta	Suositus 20
A 1394/miljö	Valiokuntaehdotus pohjoismaisesta yhteistyöstä liikenteen biopolttoaineiden alalla	Suositus 21
A 1395/välfärd	Valiokuntaehdotus projektituesta dementia-alan koulutustarpeiden selvittämiseksi	Esitys 11
A 1396/näring	Jäsenehdotus yrittäjyydestä Pohjoismaissa	Suositus 26
A 1397/näring	Rajaestetyötä koskevasta jäsenehdotuksesta	Suositus 12 ja 13
A 1398/presidiet	Puheenjohtajiston ehdotus monikulttuurisuuden tuntemuksen edistämisestä ja yhteenkuuluvuusindikaattorien kehittämisestä	Suositus 14
A 1399/presidiet	Puheenjohtajiston ehdotus rinnakkaineloon liittyvistä päähaasteista Pohjoismaissa	IB 2
A 1400/välfärd	Valiokuntaehdotus lasten ja nuorten odotusajoista psykiatriseen hoitoon Pohjoismaissa	Suositus 17

B 240/ medborgar	Ministerineuvoston ehdotuksesta pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön ohjelmaksi ja periaatteiksi	Esitys 2
B 243/presidiet	Ministerineuvoston ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2007 budjetiksi	Suositus 27
B 244/kultur	Ministerineuvoston ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston ja kansalaisyhteiskunnan strategiaksi	Suositus 22
B 245/kultur	Ministerineuvoston ehdotus pohjoismaiseksi kielipoliittiseksi julistukseksi	Suositus 23
B 246/kultur	Ministerineuvoston ehdotus Nordplus-ohjelmien kehittämiseksi vuosina 2008–2011	Suositus 25
B 247/välfärd	Ministerineuvoston ehdotus pohjoismaisesta toimintasuunnitelmasta terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi ravitsemuksen ja liikunnan avulla	Suositus 15

Istunnon ohjelma

Pohjoismaiden neuvoston 58. istunto 30. lokakuuta–2. marraskuuta 2006, Christiansborg, Tanska

Klo Maanantai 30. lokakuuta

10.00–14.00 *Hyvinvointivaliokunnan kuulemistilaisuus psykiatrisesta hoidosta Pohjoismaissa*

Iltapäivä *Ilmoittautuminen*

15.00–18.00 Puolueryhmien/ryhmien työvaliokuntien kokoukset

18.00–20.00 Vaalikomitea

19.15 *Puheenjohtajiston kokous Baltian yleiskokouksen puheenjohtajiston kanssa*

Klo Tiistai 31. lokakuuta

08.00–09.55 Puolueryhmien kokoukset

10.00–11.00 Puheenjohtajiston kokous

10.00–12.00 Valiokuntakokoukset

11.00–12.00 *Puheenjohtajiston ja Pohjoismaiden pääministerien kokous, Eigtveds pakhus*

12.00–14.00 *Lounastauko, mahdollisuus kokouksien pitämiseen*

12.00–13.30 *Kuningattaren lounas kutsuvieraille, Christiansborgin kuninkaalliset edustustilat*

14.15 *Istunnon avajaiset*

14.15–18.30 *Täysistunto*
Pohjoismainen huippukokous
Yleiskeskustelu

19.30 alkaen *Puolueryhmien illalliset*

Klo Keskiiviikko 1. lokakuuta

08.00–09.00 *Valtuuskuntien kokoukset*

09.00–12.00 *Täysistunto jatkuu*
Yleiskeskustelu
Yhteistyöministerien kyselytunti

11.00–12.00 *Puheenjohtajiston (valtuuskuntien puheenjohtajien) kokous Pohjoismaiden parlamenttien puhemiesten kanssa*

12.00–14.00 *Lounastauko, mahdollisuus kokouksien pitämiseen*

- *Puheenjohtajiston ja Pohjoismaiden ulkoministerien kokous*
- *Lounas kansainvälisille vieraille ja Pohjoismaiden neuvoston palkintojen voittajille*
- *Kulttuurivaliokunnan ja kulttuuriministerien kokous*

- *Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunnan ja ympäristöministerien kokous*
- 14.00–18.00 *Täysistunto jatkuu*
 Ulkoministerien selonteko
 Puolustusministerien selonteko
 Co-existence of Civilizations
 Ihmiskaupan ja prostituution torjunta
 Pohjoismainen hyvinvointipolitiikka
- 18.30–19.45 *Pohjoismaiden neuvoston palkintojen jako Tivolin konserttisalissa*
 20.00 *Hallituksen vastaanotto Christiansborgin kuninkaallisissa edustustiloissa*
- Klo*   *Torstai 2. lokakuuta*
- 08.00–09.00 *Puheenjohtajiston ja Länsi-Pohjan neuvoston puheenjohtajiston kokous*
- 09.00–14.00 *Täysistunto*
 Yhteiskunnallinen sopeutuminen ilmastonmuutokseen Pohjolassa
 Pohjoismainen yhteistyö energiasuunnittelun alalla
 Pohjoismainen kieli- ja kulttuuripolitiikka
 Tutkimus, innovaatio ja koulutus
 Pohjoismaisen yhteistyön suunnitelmat vuodeksi 2007
 Suositusten, esitysten ja sisäisten päätösten poistaminen
 Vaalit
 Pohjoismaiden neuvoston uuden presidentin puhe
 Seuraavan istunnon aika ja paikka
- n. 14.00 *Istunnon päättäminen*
 14.30 *Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena seurannan johtoryhmä*
Kokous PN:n, PMN:n, NICen ja Nordforskin edustajien kanssa

Istunnon päiväjärjestys

Pohjoismaiden neuvoston 58. istuntoon Kööpenhaminassa 31. lokakuuta 2. marraskuuta 2006

Tiistai 31. lokakuuta 2006

Klo 14.15–18.30

- 1 *Istunnon avajaiset*
- 2 *Läsnäololistan hyväksyminen*
- 3 *Päiväjärjestyksen hyväksyminen*
- 4 *Istunnon kulkua koskevat säännöt ja ilmoitus äänestyskäytännöstä*
Pohjoismaiden neuvoston 58. istunnon kulkua koskevat säännöt (Asiakirja 2)
- 5 *Pohjoismainen huippukokous*
Teemakeskustelu Pohjoismaiden kehittämisestä globaalina voittaja-alueena.
Hyvinvointivaltion ja markkinavoimien välinen tasapaino (Asiakirja 8)
- 6 *Yleiskeskustelu*
Pääministerien selonteko (Asiakirja 4)

Keskiviikko 1. marraskuuta 2006

Klo 09.00–11.00

- 6 *Yleiskeskustelu (jatkuu)*
Hallitusten selonteko itsehallintoalueiden asemasta virallisessa pohjoismaisessa yhteistyössä (Asiakirja 9)
Yhteistyöministerien selonteko rajaesteiden poistamisesta Pohjoismaissa (Asiakirja 10)
Pohjoismaiden väliset tiedotussopimukset rajaestetyössä (Esitys 6/2005)
Jäsen ehdotus rajaestetyöstä (A 1397/näring)

Klo 11.00–12.00

- 7 *Pohjoismaisten yhteistyöministerien kyselytunti*

Klo 12.00–14.00 Lounastauko

Klo 14.00–16.00

- 8 *Ulkoministerien selonteko*
Puolustusministerien selonteko
Ulkoministerien selonteko (Asiakirja 5)
Puolustusministerien selonteko (Asiakirja 6)
Kansainvälinen Pohjola. Pohjoismainen yhteistyö eurooppalaisissa kehyksissä 2006. (Asiakirja 19)
Raportti ja konferenssi yhteiskuntaturvallisuudesta (Esitys 5/2006)
Ihmiskaupan torjumista käsittelevä raportti (Suos. 26/2005)
- 9 *Co-existence of Civilizations*
Puheenjohtajiston ehdotus monikulttuurisuuden tuntemuksen edistämiseksi ja yhteenkuuluvuusindikaattorien kehittämiseksi (A 1398/presidiet)
Puheenjohtajiston ehdotus rinnakkainelön pohjoismaisista päähaasteista (A 1399/presidiet)

Klo 16.00–18.00

- 10 *Ihmiskaupan ja prostituution torjunta*
Ihmiskaupan torjunta (Suos. 25/2005)
Jäsen ehdotus seksipalvelujen välittämisen vastaisesta pohjoismaisesta kampanjasta (A 1381/medborgar)
Jäsen ehdotus ihmiskaupan uhriksi joutuneiden naisten suojelusta (A 1391/medborgar)
Jäsen ehdotus prostituution ja ihmiskaupan torjumisesta (A 1393/medborgar)
- 11 *Pohjoismainen hyvinvointipolitiikka*
Lapsi- ja nuorisoalan panostukset Pohjoismaiden ministerineuvoston Norjan-puheenjohtajakaudella vuonna 2006 (Asiakirja 11)
Tasa-arvonäkökulman sisällyttäminen pohjoismaiseen yhteistyöhön. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 12)
Terveyttä, ravitsemusta ja liikuntaa koskeva ministerineuvoston ehdotus. Pohjoismainen toimintasuunnitelma terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi ravitsemuksen ja liikunnan avulla (B 247/välfärd)
Alkoholipoliittinen yhteistyö Pohjoismaissa. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 13)
Jäsen ehdotus HIVin/AIDSin ja multiresistentin tuberkuloosin leviämisen estämiseksi tehtävän yhteistyön virallistamisesta Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Barentsin neuvoston välillä (A 1382/välfärd)
Valiokuntaehdotus lasten ja nuorten odotusajoista psykiatriseen hoitoon Pohjoismaissa (A 1400/välfärd)

Torstai 2. marraskuuta 2006

Klo 09.00–13.00

- 12 Yhteiskunnan panostukset Pohjoismaiden ilmastomuutoksiin
Ilmastomuutoksiin sopeutuminen. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 14)

Ihmisen toiminnasta johtuvien ilmastomuutosten torjuminen (Esitys 1/2006)

Arktinen ilmastontutkimus. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 15)

Arktinen tutkimus (Suos. 18/2005)

13

Pohjoismainen yhteistyö energiasuunnittelun alalla

Pohjoismainen energianhankintasuunnitelma 2006–2009 – tila ja poliittiset pääpriorisoinnit. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 16)

Pohjoismaiden sähkötilanne (Suositus 12/2005)

Pohjoismaisen energiayhteistyön toimintasuunnitelma 2006–2009 (Suos. 29/2005)

Valiokuntaehdotus pohjoismaisesta yhteistyöstä liikenteen biopolttoaineiden alalla (A 1394/miljö)

14

Pohjoismainen kieli- ja kulttuuripolitiikka

Ministerineuvoston ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston ja kansalaisyhteiskunnan strategiaksi (B 244/kultur)

Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön uusi aikakausi. Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 17)

Ministerineuvoston ehdotus pohjoismaiseksi kielipoliittiseksi julistukseksi (B 245/kultur)

Jäsenehdotus naapurimaiden tv-ohjelmien näkyvyydestä Pohjoismaissa digitalisoinnin jälkeen (A 1388/kultur)

15

Tutkimus, kehitys ja koulutus

Nordforsk – strategia ja priorisoinnit Pohjoismaiden ministerineuvoston selonteko (Asiakirja 18)

Ministerineuvoston ehdotus Nordplus-ohjelmien kehittämiseksi vuosina 2008–2011 (B 246/kultur)

Jäsenehdotus yrittäjyydestä Pohjoismaissa (A 1396/näring)

Klo 13.00–14.00

16

Pohjoismaisen yhteistyön suunnitelmat vuodeksi 2007

Pohjoismaiden neuvoston vuosikertomus 2005 (Asiakirja 1)

Pohjoismaiden neuvoston työohjelma 2007 (Asiakirja 3)

Ministerineuvoston ehdotus Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2007 budjetiksi (B 243/presidiet)

Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintakertomus vuodelta 2005 (C 1)

Ehdotus Pohjoismaiden neuvoston toimintasuunnitelmaksi ja budjetiksi vuodelle 2007 (C 2)

Tilintarkastuskertomus Pohjoismaiden neuvostolle ja Pohjoismaiden ministerineuvostolle Pohjoismaiden ministerineuvoston tilikauden 2005 toiminnasta (C 3/kk)

Pohjoismaiden neuvoston tilintarkastuskertomus Pohjoismaiden neuvostolle vuoden 2005 tileistä (C 4/kk)

Tilintarkastuskertomus Pohjoismaiden neuvostolle ja Pohjoismaiden ministerineuvostolle Pohjoismaisen kulttuurirahaston tilikauden 2005 toiminnasta (C 5/kk)

Tarkastuskomitean selonteko (Asiakirja 7)

- 17 *Suosituksen, esitysten ja sisäisten päätösten poistaminen ja voimassa pitäminen*
- 18 *Vaalit*
Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajiston vaali
Pohjoismaiden neuvoston presidentin vaali
Pohjoismaiden neuvoston varapresidentin vaali
Pohjoismaiden neuvoston valiokuntien ja tarkastuskomitean jäsen-
ten vaali
Pohjoismaiden neuvoston valiokuntien ja tarkastuskomitean pu-
heenjohtajien ja varapuheenjohtajien vaali
Pohjoismaiden neuvoston vaalikomitean vaali
Pohjoismaisen kulttuurirahaston hallituksen jäsenten ja varajäsenten
valinta vuosiksi 2007–2008.
Pohjoismaisen kulttuurirahaston tilintarkastajien ja varatilintarkasta-
jien valinta vuosiksi 2007 ja 2008.
- 19 *Pohjoismaiden neuvoston uuden presidentin puhe*
- 20 *Seuraavan istunnon ajan ja paikan vahvistaminen*
- 21 *Istunnon päättäminen*

